

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Kakšne bodo naše občine?

V javnosti se množijo vesti, da se bo začelo z združevanjem občin, to se pravi, da se bodo dve ali več malih občin združile v veliko občino. Velika občina bi torej bil cilj, ki bi se ostvaril v bližnji bodočnosti. Te vesti niso še-le od včeraj. Pojavljale so se že tudi lansko leto. Ko je šlo za prenosno državne uprave in ljudske samouprave, so nekateri mislili, da bo z njo tudi prišla reorganizacija občin. Lansko leto, in sicer 26. septembra, je ljubljansko »Jutro« napovedalo: »Računati moramo s tem, da se bo tudi v ljubljanski in mariborski oblasti izvršila morda že v toku letošnje jeseni komasacija, ki bo mnogo malih občin spojila v večje občinske edinice, odnosno izvedla ponekod potrebna zaokroženja občinskih teritorijev.«

»Jutrovo« prerokovanje se še ni izpolnilo. Pretekla je jesen, pretekli so že skoro trije njej sledeči letni časi, in komasacija (zložitve, združitev) malih občin v večje občinske edinice se še ni izvršila niti ni prišlo do »potrebnih« zaokroženj občinskih teritorijev (ozemlja). Toda kar še ni, se lahko zgodi. V zadnjem času se širijo vesti, da se bo to zgodilo in baje kmalu zgodilo.

»Jutro« je torej na stališču, da so zaokroženja občinskega ozemlja »potrebna«, da se torej komasacija občin naj izvrši. O tej »potrebnosti« bi se dalo dosti govoriti. Stari Rimljani so imeli znani pregovor: »Quot capita, tot sensus« — kolikor glav, toliko mišljenj. Toliko glede na teritorialni (ozemski) obseg občin vladajo razna mišljenja. Nikakor ni res, da bi samo po ozemskem obsegu in številu prebivalcev velike občine bile upravičene ter primerne za doseg občinskih ciljev in namenov. Tudi ozemsko male občine se dajo zagovarjati, ker so sposobne za izvršitev nalog svojega lastnega delokroga. Za doseg večjih nalog in izvršitev obsežnejših podvzetij so sicer finančno prešibke, toda v to svrhu dobro služi dogovor med sosednimi občinami za izvršitev del in naprav, ki so v korist ne samo eni, marveč večjemu številu občin. V takih vprašanjih mora tudi nastopiti dejalnost višjih in teritorialno »zaokroženih« edinic, kakor so okraji, pokrajine, banovina.

Kar pa pride pri občinah v prvi vrsti v poštev, ni vprašanje, ali so občine velike ali majhne, marveč je dejstvo, da so občine poleg družin najprvotnejša oblika v občestvo združenih ljudi, ki stanujejo v kakem kraju. Občine so torej naravne tvorbe socialnega življenja. Kar se tiče naših slovenskih občin, je treba poudariti, da so to svoješke tvorbe našega ljudstva, v davni nastale iz gospodarskih, političnih in socialnih potreb ljudstva. Niso torej ustanove vcepljene v naš ljudski organizem od tujih vplivov in činiteljev, marveč so produkt domačih razmer. So torej zgodovinske tvorbe. V njih in z njimi je naše ljudstvo napredovalo, v njih in z njihovo pomočjo bojevalo težke boje za narodni obstanek proti premočnemu tujerodnemu osvojevalcu, ki je hotel ljudstvo ponemčiti ali poitalijančiti. Naše občine so bile naše narodnostne trdnjave.

Ker so občine, kakor so sedaj, ljudske tvorbe, se ne more reči, da želi ljudstvo v obče njihovo spremembo, da želi, ako vzamemo »Jutrovo« izraz, njihovo »komasacijo«. Ako jo kje želi, so tamkaj tehtni razlogi, ki naj se upoštevajo. Nasplošno pa se ne more trditi, da ljudstvo takšno združitev želi. To je zahteva činiteljev, ki stojijo nad občinami. Nekaj pa je, kar ljudstvo želi, namreč to, naj bi se ga vprašalo ali in kako naj se izvrši takšna združitev. Niso v vseh pokrajinah naše države enaka ljudska naselja. Ponekod so velike vasi, ki štejejo tisoč in več prebivalcev. Takim razmeram so velike občine prikladne. V Sloveniji pa po večini tako velikih vasi ni, marveč je veliko pa manjših vasi in pa razkropljene hiše s posestvi. Iz teh razmer so nastale naše slovenske občine. Če bi se torej postavilo za vse enako obvezno zakonito načelo, da mora vsaka občina šteti dva, tri ali celo štirideset prebivalcev, bi to v Sloveniji povzročilo jako velike spremembe. Za obseg takšnih občin večinoma ne bi zadostoval obseg posameznih župnij, marveč bi ena sama takšna velika občina obsegala po dve, tri in morda celo več župnij. Kaj bi takšna »zaokroženja« občinskih teritorijev pomenjala za ljudstvo, naj pomislijo posebno tisti, ki se jih v prvi vrsti tiče.

Ali bodo tudi trške in majhne mest-

ne občine postale »komasacije« in del »zaokroženih« večjih občin? Je težnja nekaterih krogov, naj se te majhne trške občine takšne, kakeršne so, naj se torej ne podvržejo »zaokroževalni« operaciji. Tej težnji je dal izraza omenjeni članek v »Jutru« z dne 26. septembra lanskega leta, ko je z ozirom na te občine izjavil: »Bila bi največja pogreška, ako bi se jih skušalo utopiti v okolica z deloma čisto drugimi gospodarskimi in socialnimi interesi. Tu se ne bi pridobilo nič, nasprotno bi se izzvale škodljive borbe, ki bi delasposobnost tako povečanih občin znatno oslabile, a ne povečale.« »Jutro« dosedaj tega svojega mišljenja, ki smo ga takoj v »Slov. Gospodarju« zavrnili, ni spremenilo, je torej še vedno na tem stališču. Njegovo stališče je to-le: Ako se male kmetijske občine združijo v večje, je to »potrebno zaokroženje«, ako pa bi se mala trška in mestna občina združila z okoliškimi kmetijskimi občinami, bi to bila škodljiva »utopitev« v okolici. Torej drugo merilo za kmeta, drugo pa za tržana. Kar se tiče trških občin na slovenskem štajerskem, je treba naglasiti, da so po večini bile gnezda nemškutarije ter da še tudi danes ponekod pomagajo k umetnemu vzdrževanju nemškutarstva.

Stvarno in nepristransko smo zopet obrazložili svoje mnenje o vprašanju občin in njihove organizacije. Storili smo to že večkrat. Vprav v tem je dokaz, kako važno je to vprašanje. V tem vprašanju gre za stvar, ki globoko sega v življenje našega ljudstva, osobito našega kmetijskega ljudstva ter se tiče njegovih socialnih, prometnih in gospodarskih interesov. Naše ljudstvo je zrastle s svojimi občinami ter zato občuti vsako utripanje v občinskem življenju. Zato pa je tudi za vsako spreminjanje treba čim večjega premisleka.

V NAŠI DRŽAVI.

Gospodarska posvetovanja v Sinaji.
Smo že poročali, da se bodo vršila v Romuniji v Sinaji gospodarska posvetovanja med našo in romunsko državo. Tretja država Male antante Čehoslovaška tokrat ni bila zastopana. Sinajska posvetovanja so končana. Naš trgovinski in kmetijski minister sta

se že vrnila s sinajske konference in povdarila, da ni gospodarski sporazum med Jugoslavijo in Romunijo proti nikomur naperjen. Industrijske države združujejo svoja podjetja v mogočne družbe (kartele), morajo pač tudi agrarni producenti zaščititi svoj nastop na mednarodnem trgu, kar je potrebno za nas in Romune, ki imamo mnogo — mnogo poljskih pridelkov za izvoz. S sinajskimi sklepi sta se pridružili Jugoslavija in Romunija reševanju evropske gospodarske krize.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Trgovska pogodba med Italijo in Rusijo. Dne 1. avgusta je bila podpisana med Italijo ter Rusijo trgovska pogodba. Nova trgovinska pogodba bo ustvarila po italjanskem zatrdilu ravnotežje v trgovinski izmenjavi med obema državama. Italjanska industrija bo imela primeren dobiček in bo našla nova tržišča v Rusiji, dočim bo dobavala Rusija iz Italije razno blago. Italija upa, da bo dobila iz Rusije po tej pogodbi: v prvi vrsti les, potem petrolej, oglje, razne kovine in kože, kar dobavlja danes iz drugih držav po zelo visokih cenah. Italjanska industrija upa na uvoz v Rusijo z vsakovrstno manufakturo, stroji ter avtomobili.

Pričetek francosko-italjanskih pogajanj. Francosko-italjanska pogajanja za ureditev meje med Tunisom in Tripolisom so že začela na licu mesta. Pogajanja se vrše v Dianedu, in sicer tudi glede sodelovanja pri obrambi vstaških tolup in glede gotovih teritorialnih problemov. Skupna komisija bo prepotovala obmejni pas od Quarge do gorovja Hoggar.

Vprašanje evropskih združenih držav. Kakor znano, je razposlal francoski zunanji minister Briand na razne evropske države poseben poziv, naj bi se združile v skupnost — takozvano Panevropo. Na Briandovo spomenico so došli odgovori in sicer 26. Vsaka država je videla evropske združene države v drugi luči in si ti pogledi večkrat nasprotujejo. Razprava o Briandovi spomenici in o odgovorih na njo bo pričela na zasedanju Društva narodov.

Komunistični prevrat na Kitajskem. Komunistično središče se nahaja v Kantonu, kjer ga vodijo razne osebnosti iz Moskve. Iz Kantona prodirajo komunistične čete v 20 kolonah. Ena izmed teh kolon je zavzela hankovska predmestja, kjer požiga ter pleni. Namen kantonske rdeče armade je, da zavzame prestolico dosedanje nacionalistične vlade v Nankingu in Šangaj in se obenem polasti še Pekinga. Nankinška vlada je v očigled rdeči nevarnosti brez moči in sporoča velesilam, da ne more več prevzeti nobene odgovornosti za varnost tujih državljanov. V Hankovu se nahaja več ladij, ki so pripravljene za inozemce. V Čangšanu, ki so ga komunisti zavzeli, je italjanska ladja rešila italjanskega misijonarja p. Baima in njegove tovariše in je odplula proti Hankovu. Obenem je japonska vlada v Tokiu odposlala v Hankov celo eskadro torpedovk. Poveljnik italjanske topničarke je rešil sploh vse italjanske katoliške

misijonarje v Čangšanu, zagroživši komunistom, da bo mesto brezobzirno bombardiral, ako mu vjetih misijonarjev ne izroče živih in zdravih, kar se je tudi zgodilo. Begunec iz Čangše pripoveduje, da so pobili tamkaj komunisti 2000 Kitajcev in 4000 vladnih uradnikov. — Na Kitajskem vlada popolno brezvladje. Narodna vlada v Nankingu položaju ni kos in njen šef, diktator Čankajšek je odstopil. Bankirji so ustavili njegovi nesposobni vladi plačila. Začasno vodstvo nankinških zadev se bo izročilo najbrž zastopstvu velesil.

ZA NEDELJO

Protestantizem in začetek slovenskega slovstva.

I.

Primož Trubar.

Primož Trubar je bil rojen 8. junija 1508 v Rašici pri Turjaku na Kranjskem iz dobre krščanske rodbine. Oče mu je bil tesar in je umrl nasilne smrti za časa kmečkega upora leta 1525., ko je bil od upornih kmetov obešen na drevo. Trubar je pozneje v svojih spisih in pridigah posmehljivo omenjal očetovo pobožnost, ki ga ni mogla rešiti nesrečne smrti.

Že v zgodnji mladosti je prišel mladi Primož k tržaškemu škofu, kjer je bil sprejet v število cerkvenih pevcev in je hkrati opravljal mala strežniška dela v škofijskem dvorcu. Obiskaval je nekaj časa tudi šolo na Reki (1521), pa se pripravljaj pri tržaškem škofu na duhovniški poklic.

Trubarju je manjkalo globlje bogoslovne naobrazbe. Njegovo znanje je bilo povprečno toliko, kakor drugih nižjih duhovnikov v tedajni dobi. Ni še bil star 22 let, ko je bil v mašnika posvečen leta 1530. V svojih spisih povdarja opetovano, da je začel omenjeno leto pridigovati in se imenuje slovenskega pridigarja v Trstu. Po vsej priliki se je začelo Trubarjevo delovanje v tržaški minoritski cerkvi. Slovenska tržaška okolica še ni imela lastnih župnij, temveč je morala mestna duhovščina oskrbovati pastirovanje daleč naokoli. Ker je slovensko ljudstvo posebno rado zahajalo v minoritsko cerkev, je bilo treba zlasti tukaj slovenskih pridigarjev. Zato so tržaški minoriti od začetka 16. stoletja vzdrževali za slovenske okoličane po enega slovenskega pridigarja, ki je bil navadno svetni duhovnik. Tu je bilo večkrat pozorišče Trubarjevega delovanja v poznejših letih in tu sem moramo staviti tudi njegov prvi nastop.

Kmalu (1530) pa mu je bil odločen delokrog drugje. Tržaški škofje so imeli že izza leta 1480. v posesti župnijo Laški trg z vsemi podrejenimi vikarijati, med katere je spadala tudi Loka pri Radečah. Tu sem je poslal tržaški škof mladega Trubarja. Ker so bili dohodki od župnij tedaj zelo skromni, si je zboljšal Trubar denarni položaj s tem, da si je pridobil tudi

neko kaplanijo v Celju, kjer pa ni stalno bival. Splošno je od leta 1530. do 1540. pri njem opaziti, da se ni držal po cerkvenih postavah zaukazanega sedeža, ker ga nahajamo zdaj v Celju, zdaj v Loki, zdaj v Laškem trgu ali v Trstu in kmalu tudi v Ljubljani.

V Loki se je pojavil prvi spor med novim župnikom in ljudstvom. Sam pripoveduje, da se je ustavljal neki ženski, ki je pravila, da se ji prikazuje sv. Boštjan in Rok in ji ukazuje, naj se njima v čast nad Kompoljem sezida cerkev, sicer prideta pomor in kuga nad živino in ljudi. Ako bi šlo tu le za dvomljive prikazni neke ženske, bi Trubarjev odpor ne bil ljudi tako v živo zadel. Toda stvar je imela drugačno ozadje. V preteklih stoletjih je bila najstrašnejša šiba božja — kuga, ki je v malih presledkih zopet in zopet morila po naših deželah. Obupano ljudstvo ni vedelo drugod pomoči iskati, kakor pri Bogu in svojih patronih ali priprošnjikih. Ko je leta 1529. kuga zopet lepo štajersko deželo spremenila v tužno grobišče, je ljudstvo v radeškem okraju hotelo v čast sv. Roku in sv. Boštjanu, pomočniku zoper to strašno morilko, sezidati cerkev. Napravili so malo leseno kapelico, kjer so duhovniki maševali in nabirali darove za stavbo. Trubar je moral nastopiti zelo strastno proti tej zidavi, ker je vzbudil pri svojih župljanih toliko ogorčenosti, da je bil prisiljen župnijo zapustiti. Seme novoverskih nazorov pa je gotovo že pričelo klijati, ker čitamo, da so pozneje ljudje cerkev sv. Boštjana v Loki napadli in zažgali. Užaljeno ljudstvo je nato prisilo, da jo sme iznova postaviti na varnejšem kraju. To je sedanja loška podružnica sv. Fabijana in Boštjana na Poljani ob gori Radeš.

Dočim Trubar v Loki s prvim nastopom ni imel sreče, je našel kmalu ugodnejša tla za razširjanje svojih nauk v Ljubljani, kjer je prejel službo stolnega pridigarja. Obdržal je dohodke svoje župnije in kaplanije in odšel gotovo z vednostjo tržaškega škofa na svoje novo mesto. Še le v Ljubljani se je pričel marljivo pečati z novoverskimi pisatelji in iz njih zajemati snov za svoje pridige.

Svoje delovanje je pričel v Ljubljani s tem, da je grmel s prižnice zoper nevzdržnost duhovnikov in obhajilo pod eno podobo. Mnogim je to tembolj ugajalo, ker se cerkveni predpisi v teh zadevah po mnogih krajih itak niso več izvrševali. Ljubljanski škof je sicer tujemu agitatorju pridige v stolnici kmalu prepovedal, pa mu je odprl ljubljanski magistrat cerkvico sv. Elizabete v meščanskem špitalu, kjer je bilo poslej skozi več desetletij zbirališče ljubljanskih protestantov. Deset let je mogel Trubar v Ljubljani neovirano razširjati svoje nazore in še le leta 1540 ga je opomnil kraljev odlok na dolžnost, naj biva v svoji župniji. Prihodnja leta nahajamo Trubarja deloma v Laškem trgu, katero župnijo je preiel od tržaškega škofa okoli leta 1540., deloma pa v Trstu. Kar ga zadene nepričakovano odlikovanje, po-

stal je ljubljanski kanonik. Leta 1542. je Trubar zopet pridigoval v Ljubljani. Povod za hude napade na katoliške šege so mu dala romanja na Sveto Goro pri Gorici, ki so pričela prav takrat. Dalje je začel Trubar in njegovi tovariši javno napadati nauke in obrede katoliške cerkve. Na prižnici so oznanjali, da sveta maša nič ne velja, da Marije ni treba častiti, norčevali so se iz litanij, iz škofa, kadar je posvečeval duhovnike, in imenovali katoliško bogočastje malikovanje.

Leta 1546. je bil poslan Trubar iz Ljubljane v Št. Jernej na kapiteljsko župnijo opravljati župnijske posle. Na kraljev ukaz je moral zapustiti Št. Jernej in je zbežal preko Hrvaškega in Reke v Trst, kjer je bil dobro znan iz prejšnjih let. Iz Trsta se je moral izseliti v inozemstvo, a mu je dovolil kralj Ferdinand leta 1548. vrnitev na Kranjsko, ako se pridigovanja popolnoma zdrži. Temu ukazu se pa Trubar ni maral podvreči. Vrnil se je za kratek čas v domovino, od tu se je podal preko Koroške in Tirolske k znanemu ruteranskemu pridigarju Vidu Dietrichu v Nürnberg na Bavarskem in po njegovem posredovanju je dobil službo predikanta (pridigarja — Luthrovega svečenika) v Rothenburgu.

(Dalje prihodnjič.)

NOVICE

Nadškof dr. A. Jeglič je došel v torek, dne 5. avgusta v Gornji grad, kjer je bil slovesno in pristrčno sprejet od zastopnikov duhovščine, oblasti, naroda in posebno še od mladine. Gornji grad in Savinjska dolina sta ponosna, da si je izbral priljubljeni nadškof in prvobojevnik slovenskega naroda ta kraj za uživanje zasluženega pokoja.

Nova sveta maša v črnem mašnem plašču. Iz Št. Lovrenca na Pohorju smo prejeli to-le sporočilo: Pri nas smo se veselili, da bomo obhajali 20. julija premicijo sina lovrenškega župana Pušnjaka. Slovesnost je bila preložena radi bolezni novomašnikov matere v nadi, da se bo srečni mamici zboljšalo zdravje. Vsemogočni je odločil drugače. Dne 4. avgusta je dobra mati umrla in 6. avgusta je opravil sin Rupert, novomašnik, prvo sveto mašo za rajno mater ob asistenci starejšega brata duhovnika, kaplana v Št. Vidu pri Ptuj. Se zgodi redkokedaj, da bi daroval premicijant prvo sveto daritev v črni mašni obleki, kakor je moral to storiti naš dobri Rupert. Blagopokojno je spremljalo na njeni zadnji poti 16 duhovnikov. Rajni Pušnjakovi mamici svetila večna luč, premicijantu in preostalim naše sožalje!

Duhovniške spremembe. Premeščeni so: Matija Munda iz Ruš v Ljutomer; Franc Bohanec iz Vojnika v Konjice; Gregor Zafošnik iz Konjic v Celje.

Društvo katehetov lavantinske škofije ima svoj redni občni zbor dne 25. avgusta tega leta v mariborskem dijaškem semenišču s pričetkom ob 10.

uri. Na dnevnem redu so tudi sledeči referati: 1. Mladost (prof. bogoslovja, Stanko Cajnkar); 2. Sodobno značajslovje in katehet (prof. I. Bogovič); 3. Učni načrt in novi katekizem (prof. P. Živortnik). Po omenjenih referatih sledijo poročila odbornikov in slučajnosti. Naprošajo se gg. kateheti, pa tudi drugi duhovniki, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Pogreb † g. župnika Florjančiča. V petek, 8. avgusta, smo pokopali duhovnika-trpina, vpokojenega žičkega župnika Jožefa Florjančiča. Devet let je prenašal težko breme neozdravljive bolezni. Ohromel in otrpnjen je zadnja leta bil priklenjen na postelj, s katere se ni mogel ganiti. Vse pa je prenašal z uprav svetniško potrpežljivostjo. Cerkveni govornik, čadramski župnik Franc Hohnjec, je njegovo trpljenje in njegovo heroično potrpežljivost s poljudnimi in obenem vznesenimi besedami opisal ter pokojnega g. župnika vsem priporočal kot vzor vprav Jobove potrpežljivosti. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudstva, šolska mladina, pož. bramba in Marijina družba. Na poslednji poti je † g. žičkega župnika spremilo 26 duhovnikov, med njimi 9 sošolcev. Sprevod je vodil od hiše žalosti do cerkve p. č. g. prelat dr. Matija Slavič. Sv. mašo je daroval sedanji domači g. župnik Anton Tomažič ob asistenci čadramskega župnika Hohnjeca in konjiškega kapelana Safošnika. Iz cerkve je vodil sprevod na pokopališče konjiški dekan mil. g. arhidijakon Tovornik. Pri hiši žalosti v cerkvi in ob grobu je proizvajal žalostinke, odnosno cerkvene pesme konjiški pevski zbor, pomnožen z žičkim. Naj počiva v miru!

Veliko ljudsko slavlje se vrši dne 8. septembra v Št. Ilju v Slov. goricah. Proslavi se 20 letnica Slovenskega doma in 30 letnica tamošnje Hranilnice in posojilnice. Omenjeno slavlje bo mogoča manifestacija za državno misel ob naši severni meji.

Žrtev podivjanosti. Učiteljsčnika Toneta Šramel iz Pragerskega je sunil v noči neki zločinec z nožem s tako silo v glavo, da se je zaboljela ostrina globoko v možgane. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer se mu je nudila zdravniška pomoč, a je podlegel rani.

Uboj radi alkohola in kart. V ponedeljek, dne 4. avgusta zvečer so bili v skupni družbi: Ivan Slaček, žilinski mešetar iz Radehove, Franc Šumandl, posestnik iz Zgornjih Žerjavc in neki Nemec Gwied iz Avstrije. Zabavali so

se najprej s kvartanjem v Bohlovi gostilni v Št. Lenartu v Slov. goricah, odkoder so se preselili k Lešniku. Obilno vino je kvartopirce podžgalo, in Šumandl se je začel glasno pritoževati nad vedno izgubo pri kartah, a sta ga znala tovariša pomiriti. Še le zjutraj krog 4. ure je izbruhnil prepir, med katerim je skočil Šumandl v Lešnikovo kuhinjo, zagrabil kuhinjski nož in udaril mešetarja Slačka tako v vrat, da mu je prerezal žile. Slaček je obležal mrtev, Šumandl je sam odkresal na orožniško postajo in povedal, kaj sta učinila alkohol in karte.

Gospodarsko poslopje pogorelo. V torek, dne 5. avgusta zvečer je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Josipa Kodriča na Jelovcu pri Mariboru. Zgorela je ena svinja, zaloga sena ter slame in precej poljedelskega orodja. Gasilci iz Maribora in Pekar so bili pridno na delu.

Smrt radi zastrupljenja. V Moškanjih pri Ptuj se je zastrupila 17 letna Marija Tobijas. Vzela je mišnico in je izdahnila kljub zdravniški pomoči po štirih dneh hudega trpljenja.

Huda toča je obiskala v četrtek, dne 7. avgusta proti 6. uri zvečer Dravsko polje od Pragerskega do Ptuja.

Za naše družine svarilna žaloigra. Posestnik Karl Rojko in njegov zet Franc Lesjak v Grajenšaku — občina Vurberg pri Ptuj se že dalje časa ni sta marala. Oče Rojko je izročil pred tremi leti svoji hčerki Mariji posestvo. Hčerka se je omožila z Lesjakom iz Niverc na Dravskem polju. Priženjeni je prišel brez premoženja na posest, a žena mu je prepisala polovico. Nekaj časa je bil mir pri hiši, katerega sta skalila alkohol in lenoba pri delu od strani zeta. Kmalu so se pojavili hudi prepiri, v katerih je Lesjak grozil tistu in ženi, ki se je nameravala ločiti, ker se je morala pogostoma skrivati pred surovim možem. Meseca junija je Lesjak s silo zahteval vstop v zaprto stanovanje. Ker so se pa Rojkovi bali njegove pretnje, niso ugodili njegovi zahtevi. Radi tega je zet zažgal streho stiskalnice in tako so bili Rojkovi primorani odpreti. Čeravno so s pomočjo sosedov pogasili ogenj, vendar je družina spet trpela škodo. Radi tega in radi drugih pregreškov je sodišče in žandarmerija Lesjaka zasledovala, toda brezuspešno, ker se je skrival. Te dni se je Lesjak nenadoma pojavil in Rojku s samokresom pretel, pričel je prepir, ki je prinesel strašne posledice. Kakor je tast Rojko izpovedal, je zetu iztrgal samokres in ga z njim z vso silo udaril po glavi, da se je zgrudil na tla. Tast je v velikem razburje-

nju in jezi pobral motiko in z njo tako dolgo udrihal po zetovi glavi, da mu jo je popolnoma razmesaril. Zet je bil takoj mrtev. Rojko se je po izvršenem zločinu nad svojim zetom takoj sam prijavil sodišču, ki ga je pridržalo v zaporu.

Kap je zadela v Celju znanega steklarja Franca Strupi v starosti 64 let.

Sreča v nesreči. Na novi cesti Sv. Urban—Lesično pri Pilštajnu se je pripetila avtomobilska nesreča, ki na srečo ni zahtevala človeške žrtve. V noči med 9. in 10. uro je strmoglavil avtomobil s ceste v globoki jarek na serpentinah med Prevorjem in Žegrom ter se razbil. Od treh potnikov sta bila poškodovana le dva. Vzrok nesreče je bila najbrže preslaba razsvetljava na avtomobilu.

Samogovoreč telefon. Zastopnik nemške države (konzul) v Karlskroni na Švedskem in eden od tamošnjih krčmarjev sta izgotovila telefon, ki sprejema avtomatično govore klicarjev in daje tudi sam odgovore. Pred par dnevi so razkazovali novo napravo pred številnimi povabljenimi gosti. Aparat se odlikuje predvsem po močnem ter razločnem glasu in nikakor ni večji od navadnega telefona. Novi aparat učinkuje kot sprejemnik glasu in je zgrajen po načelu narekovalnega telefona. Daje dva močna signala, ki napanjata, da prične avtomatični sprejem. Koj zatem začne aparat beležiti pravkar govorjeno. Po preteku nekaj minut se oglasi nov signal, da je sprejem izvršen. Nato se aparat sam odklopi. Naprava je zgrajena tako, da odvaža gotova naznanila kar sama. Na primer: Gospod Tomažič je odpotoval, povejte mi, česar želite, bom sprejel ter zabeležil. Ako se vrne ondotni posestnik telefona domov, lahko takoj sliši na aparatu, kar so mu telefonirali v njegovi odsotnosti. Valji, ki se uporabljajo, so iz impregniranega papirja in se lahko shranijo. Aparat lahko sprejema tudi radio-poročila. Na željo beleži in ponavlja naznanila, da celo godbo, ki je došla po radio aparatu.

O hitrosti živali. Potom dolgoletnih opazovanj so dognali, da je izmed vsega četveronožnega živalstva najhitrejša gazela, ki napravi v najurnejšem teku v eni sekundi 27 m. Za gazelo pride angleški konj dirkač s 25 m. Angleškemu konju je enak v hitrosti ruski pes hrt, za tem sledi angleški hrt s 23 m, žirafa 15 m, severni jelen 14 m, volk 10 m, pes prepeličar 8 m, pes Eskimov 4 m. Mnogo — mnogo hitrejša nego četveronožne živali so ptice. Ena posebna lastavičja vrsta 80 m, noj, ki teče po tleh z razprostrtimi peruti, 30 m. Med ribami je najhitrejši delfin 10 m, polenovka 6 m. Najpočasnejša žival je takozvana škrlatna miš, razne školke ter ostrige, ki se drže navadno stalno skozi celo življenjsko dobo ene mesta.

Osemstoletni les. Norveški kralj Eystein Magnisson (1103 do 1132) je pustil napraviti pred 800 leti pri luki Agdenäs most na čolnih, ki je služil kot plavajoča naprava v luki. Most je iz mecesnovega lesa in je še bil do pred kratkem v čisto dobrem stanju. Sedaj

so ga dvignili iz morske vode in ga prenesli v muzej mesta Oslo, kjer je na vpogled kot znamenitost trpežnosti.

Dva čudežna ptiča. V budističnem templju Timkalkauram v indijskem mestu Madras občudujejo še danes tole čudeno ptičjo prikazen: Vsak dan predpoldne se zberejo v imenovanem svetišču ljudske množice z duhovščino. Na sekundo natančno priletita dve veliki ptici roparici ter zobljeta z duhovnikov roke nalašč za nju pripravljeno zmes iz riža, surovega masla in sladkorja. Ko sta povžili ponujeno hrano, odletita v isti smeri, iz katere sta prileteli. Indijska pravljica pripoveduje, da sta se spremenila v ptici po smrti dva ošabna modrijana. Resnično ter zgodovinsko dokazano je, da opazujejo prilet obeh ptic natančno ob uri že od leta 1861 naprej. Ptiča sta že stara in vedno ista.

Na 104. rojstni dan v aeroplanu. V ameriškem mestu Los Angeles živi perzijski modrijan dr. Mirza Assa Ullah Fareed, ki je stopil te dni za svoj 104. rojstni dan v letalo, ki je krožilo parkrat s starcem nad imenovanim mestom.

Petindvajset novih podmornic. Ameriške združene države bodo zgradile 25 novih podmornic, ki bodo za 800 ton težje, nego so doslej največje ameriške. — Nove podmornice bodo opremljene za prilet in odlet letal.

Novo človeško pleme so odkrili v južni Afriki. Pripadniki tega plemena govorijo še neraziskan jezik.

Od cigaretne prodajalke do milijonarke. V Newyorku je bila zaključena te dni pravda, ki je tvorila skozi tedne predmet splošnega zanimanja. Bogati založnik Evgen Brewster je izplačal svoji ženi pol milijona dolarjev, da je prepustila svoje mesto v zakonskem življenju drugi. Po obravnavi je milijonar celo izjavil, da bi mu ne bila previsoka nobena svota, le da bi se odkrižal prve žene. Njegova druga žena, Corlis Palmer, je prodajala pred letom še cigarete v neki prav zakotni prodajalni. Na razstavi ženske lepote je prejela slučajno prvo priznanje, njena fotografija je bila objavljena po časopisu. Neka tvornica za cigarete si je zagotovila njeno sliko kot reklamo za tobačne izdelke. Omenjeni milijonar je spoznal lepo prodajalko po cigaretni škattli, na kateri je bila njena slika. Zatem ni trpelo dolgo, ko se je sestal bogataš z njo osebno. Namah se je zaljubil, zahteval razporoko in poroko s Corli. Po ameriškanski postavi mu je bilo le treba poskrbeti za preživljenje prve žene. Gospa Brewster I. se ni zadovoljila z moževim predlogom na razporoko, ampak je ovadila Corli Palmer sodišču, ker jej je odvrgla ljubezen moža in kot odškodnino za izgubo ljubezni je moral plačati Brewster pol milijona dolarjev.

Gospa, dobre lastnosti terpentina so Vam znane! Ker milo Gazela vsebuje veliko količino te koristne snovi, hoste pri svojem trgovcu zahtevali samo **Gazela milo**.

Gospa Dr. med. Klara Kukovec, specialistinja za ženske in otroške bolezni, se je vrnila ter zopet ordinira Krekova ulica 18, Maribor.

Na modernem letališču.

Eno največjih in najbolj modernih letališč za potniške aeroplane je v okolici Dunaja v Aspernu. Aspernsko postajališče za letala z lopami ter čakalnicami nudi sliko ogromne železniške postaje. Ako stopiš pred letališčem iz avtomobila, ti odvzame nosač prtljago ter jo odnese na carinarnico in od tamkaj na prostor, kjer te čaka aeroplan. Odprema potnikov se vrši brez nadaljnih posebnosti in brez posebne opreme. Sedeš v kabino v letalu ravno tako kakor v kak železniški osebni voz. Polet iz Dunaja v Benetke traja komaj tri ure. V čakalnici letališča so nabiti vozniki redi raznih zračno prometnih družb. Odhod in prihod potniških letal sta označena v voznem redu in se jih drže letala z vso natančnostjo, ako jih ne ovirajo kake nepričakovane vremenske nepravilike.

Iz Asperna se dvigne dnevno v zrak 24 potniških aeroplanov. Notrajni promet obsega črte: Dunaj — Gradec — Celovec; Dunaj — Solnograd — Inomost, Celovec — Solnograd. Zunanji promet obsega linije: Dunaj — Berlin; Dunaj — Benetke in Monakovo, Budimpešta, Praga, Varšava, Zagreb, Zürich in Bern. Med Dunajem in Carigradom obratuje dnevno poštni in tovorni aeroplan, ki prevozi veliko razdaljo, ne da bi pristal med potjo in brez potnikov.

Skrb za sigurnost potnikov.

Za sigurnost potnikov v kabini letala je poskrbljeno že v naprej. Predvsem ima aeroplansko letališče vremensko letalo, ki opazuje stalno vremenske prilike. Posebni aparati na opazovalnem aeroplanu beležijo z vso natančnostjo moč ter izhod vetrov. Na letališču je stolp, s katerega opazuje okolico s pomočjo daljnogleda nameščenec in daje s sirenami posebna znamenja. Ako se bliža letalo avstrijske zrakoplovne družbe, se oglasi sirena (parna piščal) enkrat. Francoska letala naznani sirena z dvojnim piskom, tuja ali vojaška s trojnim brlitzgom.

V megli in v noči dajejo s stolpa znamenja z lučmi. Na vsakem voglu stolpa so rdeče in zelene električne svetilke. Rdeča luč pomeni, da letalo ne sme pristati, zelena, da je pristanek sloboden.

Aspernsko letališče ima v zadnjem času še posebno razsvetljavno napravo, ki je velikega pomena za ponočni zračni promet.

Najvažnejša naprava vsacega letališča je radio postaja. Izurjeni oddajalci radio poročil so neprestano na delu, da sprejemajo poročila drugih aeroplanskih postaj in predvsem vremenska sporočila.

Pred poletom preiščejo natančno vsako letalo, da takoj popravijo morebitne nedostatke pri motorjih in drugih napravah.

Kedo se vozi v potniških letalih?

Zračni osebni in tovorni promet se je zadnja leta zelo udomačil. Pretežno večino potnikov tvorijo bogatejši tr-

govci in trgovski potniki. Mnogo se udeležujejo aeroplanskih voženj ženske.

Posebno panogo zračnega prometa tvori mednarodni tovorni prevoz. Razven prtljage potnikov prevažajo aeroplani tudi razno blago ter večkrat denar. Pred kratkem so vkrcali v Aspernu policijskega psa, ki je moral hitro v drugo mesto radi izsleditve morilca.

Poleg večjih potniških letal so v Aspernu razna manjša športna letala, letalski takslerji, ki delajo proti nizki vstopnini krožne polete nad Dunajem.

Ljudske množice si bo osvojil zračni promet tedaj, ko bo postala vožnja s časom cenejša.

*

V zračne višine in morske globine.

V zračne višine.

V zadnjih dnevih letošnjega avgusta se bo vršil v nemškem mestu Augsburg ta-le poskus: Znani fizik na vseučilišču v Brüsslu, profesor Piccard, se namerava povspeti v posebnem balonu v zračno višino, katere ni dosegel doslej še nikdo. Doslej dosežene zračne višine ne presegajo v nobenem slučaju 12.000 metrov. Takozvani poskupni baloni brez človeškega spremstva so se dvignili tudi 30 tisoč metrov visoko, vendar zaključki teh poskusov niso bili zadovoljivi, ker v poskusnih balonih nameščeni aparati niso zanesljivi in so tudi delovali zelo pomanjkljivo.

Profesor Piccard oznanja svetu, da se bo dvignil 16 tisoč metrov visoko. Nadalje trdi, da v teh plasteh, v katere še ni prodril doslej nobeden človek, so izredne prikazni, iz katerih se bo dalo natančno izračunati hitrost žarkov.

Balon, v katerem se bo dvignil učenjak nad zemljo, izdelujejo v Augsburgu in bo izgotovljen na prav poseben način. Ovoj balona je iz svile in bombaževine, ki sta prepojeni s kavčukovo tvarino. Na spodnjem koncu balona je pritrjena gondola in sicer aluminijasta krogla. Premer krogle znaša 2.10 m in bodo v njej poleg učenjaka še vsi mogoči aparati za merjenje ter opazovanja. V krogli je udelanih devet lukenj za ogledovanja na vse strani. Balon ima premer 30 metrov. Kako se bo vršil dovod zraka v kroglo, je zanekrat še učenjakova skrivnost. Profesorja bo spremljal v to bajno zračno višino en tovariš.

V morskih globinah.

Še letos se namerava spustiti na dno Atlantskega Oceana Amerikanec Simon Lake. Za izlet v morske globine si izgotavlja nekaj posebnega, kar bo nekako v sredini med podmornico in potapljaškim zvonom. Ta nova naprava bo opremljena s celo vrsto velikih steklenih oken ter žarometov, s katerimi bo raziskovalec lahko pregledal natančno in fotografiral morsko dno. Potapljaška naprava na dnu morja bo v stalni zvezi z materno ladjo s pomočjo debelega kablja, ki bo vseboval cev za zrak in telefonsko žico. Do-

vod zraka bo tako siguren, da se bo mudil raziskovalec lahko cele tedne neprestano pod vodo. V slučaju potrebe lahko spusti materna ladja napravo, ki se bo pomikala na morsko dno s pomočjo posebnih propelerjev. Nekaj prav posebnega iznajdbe bo še to, da se bo krogla lahko kar sama pomikala naprej po dnu. Iz potapljaške iznajdbe bodo lahko potapljači izstopili in šli okrog v svrhu iskanja podmorskih zakladov ter znanstvenih raziskovanj in opazovanj.

Simon Lake ima velike načrte z oziranjem na podmorska odkritja. Če pomislimo, da tvori morje sedem desetink celotne zemeljske površine, si lahko vsaj deloma predstavljamo, kako nekaj nepregledno važnega bo Lakejev izum, ako se bo posrečil in obnesel.

Dno Atlantskega Oceana tvori zemlja v velikosti Evrope z vsemi mogočimi živali ter rastlinami. Tekom stoletij so se potopili na morsko dno nepregledni zakladi. Ocean pokriva pogreznjena mesta ter naselbine.

Veliko večjega pomena nego v znanstvenem oziru bo Lakejev izum v gospodarskem. Neizmerni zakladi olja počivajo pod dnom morja in olje je v današnjem času več vredno nego zlato. Isto velja tudi glede premoga in raznih kovin. Ako bi omogočila moderna tehnika dvig nedotaknjenih podmorskih zakladov, se bodo odprla nepregledna polja za svetovno gospodarstvo. Danes, ko živimo v dobi letanj krog sveta in radijo zvez na najdaljše razdalje, ni izključena nobena nemožnost — tudi posrečenje Lakejevega izuma ne!

*

O človeški prehrani in debelosti.

Na grame natančno izračunati, koliko prehrane človek rabi dnevno, bi bilo res težavno. Preveč različno je človeško razpoloženje, njegovo udeleževanje, podnebje in razne druge okoliščine, od katerih je odvisna množina hrane. Telesna velikost ni mero-dajna; saj so ljudje, ki veliko pojedjo, a sili v ospredje vprašanje: kam je šlo vse? Nekateri veliki in krepki ljudje jedo čudno malo. Njihovo telo je v tako zdravem stanju, da uporabi dobro tudi male količine prehrane. Znani prehranjevalni znanstvenik trdi, da rabi srednji človek od 10. do 60. leta dnevno: 100 gramov mesa, 30 gramov sira, 500 gramov kruha, 350 gramov surovega masla in drugih mastnih snovi, 50 gramov krompirja, pol litra mleka in razven tega še en liter drugih pijač kakor: piva, vina, kave, vode, čaja itd.

Cela količina mesa, katero človek povžije v dobi 50 let, odgovarja 30 do 32 kravam, ker tehta vsaka zaklana žival s kostmi in drobom krog 200 kg.

Ako poje človek tekom 50 let v cellem 5000 kg kruha, znaša to rženi kruh, ki bi bil visok 7 m in 1 in tričetrt m širok. Sira pospravi človek v 50 letih 550 kg. Pijače, ki poživljajo človeško telo v 50 letih, znašajo 28 tisoč litrov.

Pred dobrimi 30 leti je bilo splošno razširjeno mnenje, da je mogoče človeku brez hrane prebiti le 6 do 7 dni. To trditev je ovrgel temeljeto umetnik v stradanju, Amerikanec dr. Tanner. Proti vstopnini se je pustil zapreti v stekleno omaro. Radovedneži so se lahko prepričali, da ni zavžival v preteku 40 dni nič drugega nego vodo. Od tega Amerikanca naprej so nastopali umetniki v stradanju, ki so spravili tako daleč, da so vzdržali brez vsake hrane 50 dni. Gladovne stavke dva do tri dni po zaporih in kaznilnicah so nekaj vsakdanjega. Prve, ki so poskusile z gladovno stavko, so bile angleške prvobojevnice za ženske pravice.

Človek rabi za zavživanje eno desetinko življenja. Ako je dosegel kdo starost 70 let, je presedel za mizo ravno sedem let.

Debelost in umrljivost.

Zdravnikom je znano že dolgo, da podpira telesna debelost bolezni in da so nekateri smrtni vzroki posebno pogosti pri debelih. — Amerikanski strokovnjak glede življenjskega zavarovanja je raziskal debelostno zadevo s statistiko. Primerjal je vzrok smrti, smrtno starost in telesno težo od 13.350 zavarovanih, ki so se bili pustili zavarovati pri eni družbi v letih 1887 do 1908 in so že vsi bili mrtvi leta 1921. Pri posameznih boleznih je raziskal, koliko ljudi z navadno težo je umrlo od 100 tisoč zavarovanih, koliko suhih in koliko debelih. Ako nastavimo pri navadno težkih smrtnih slučajih na 100, je ostalo to število pri suhih skoro nespremenjeno, pri debelih je naraslo po teži od 122 do 174, povprečno na 132. Toliko debelih torej umrje na sto ljudi z navadno težo. Že pri neznatni nadteži od 5 do 14 procentov je prišlo na 100 22 smrtnih slučajev. Ta opazovanja niso zadela toliko oseb pod 45 letom, pri starejših je poskočila številka na 139.

Kar se tiče posameznih bolezni, ogrožajo debeluhe posebno: srčne bolezni, sladkorna bolezen ter kap, ker je preobilna maščoba škodljiva posameznim telesnim organom. Jetičnost je pač šiba božja za suhe in prizanaša debelim.

Na 20 let preračunana tabela kaže, da pride na 100 navadno težkih 273 debelih, ki umrjejo radi srca, na kapi, sladkorju ter radi ledvičnih obolenj. Tudi število ponesrečenj je pri suhih manjše, pri debelih za 11 procentov višje nego pri navadno težkih.

Debelost je navadno podedovana in jo je težko odpraviti.

Na vsak način imajo suhi ljudje, ako izvzamemo jetiko, veliko boljše življenjske izglede nego debeluharji.

Od začetka do konca — bereš Karl Maya nepretgoma! Dosedaj so izšli 4 zvezki »Križem po Jutrovem« po Din 13.—, vezani v eno knjigo Din 65.—, celo platno Din 70.— in trije zvezki »Po divjem Kurdistanu«, po Din 13.—. Naročajte v Tiskarni sv. Cirila, Maribor.

Listnica uredništva. Sv. Jurij ob Ščavnici: Poslano svoto smo oddali upravi, ki Vam bo pošljala »Slov. Gospodaria«.

Udeležencem zagrebškega evharističnega kongresa iz lavantinske škofije.

Naročene izkaznice smo razposlali. Vsak jo dobi pri dotičnem župnem uradu, kjer jo je naročil. Ako bi kje pošta iste izgubila, prosimo takojšnje prijave.

Vsem udeležencem smo poslali tudi potrebna navodila. Teh se je natančno držati, da ne bo nepravil. Prosimo č. gg. župnike, da dajo vsakemu udeležencu tiskano navodilo.

Skupen vlak. Pripravljalni odbor je oskrbel za udeležence kongresa iz lavantinske škofije skupen vlak. Dasi ima vsak pravico se peljati z vsakim vlakom doli in nazaj, ako ima izkaznico za polovično vožnjo, vendar nujno prosimo udeležence, da naj se na vsak način peljejo s posebnim vlakom, ki je naročen. Tu bo gotovo prostora, tako za doli, kakor tudi za nazaj. Kdor se ne bo doli peljal s posebnim vlakom, se tudi nazaj ne bo mogel, ker bo za posebni vlak kontrola. Kako pa bo prišel z rednim vlakom iz Zagreba, odkoder bo tisti večer odpotovalo do 30.000 ljudi, naj sam gleda. Zato prosimo č. gg. župnike, da sporočijo udeležencem, naj se po možnosti vozijo s tem posebnim vlakom.

Vozni red posebnega vlaka. Posebni vlak odpelje iz Maribora dne 16. avgusta 1930 ob 8 (osmi uri zjutraj). Stoji na vseh postajah od Maribora do Zag-

reba: Hoče 8.15, Orehovavas-Slivnica 8.21, Rače-Fram 8.27, Pragersko 8.54. (Tu sem se pripeljejo udeleženci s proge Gornja Radgona—Ljutomer—Ormož—Pragersko s prvim jutranjim vlakom, katerega ta posebni počaka.) Slov. Bistrica 9.07, Poljčane 9.23, Ponikva 9.48, Grobelno 9.56 (tu sem se pripeljejo udeleženci s proge Rogatec—Grobelno s prvim jutranjim vlakom), Št. Jurij 10.03, Štore 10.13, Celje 10.14 (tu sem se pripeljejo udeleženci s proge Velenje—Celje s prvim jutranjim vlakom), Laško 10.49, Rimske Toplice 11, Breg 11.33, Sevnica 11.47, Blanca 12.06, Rajhenburg 12.15, Videm 12.22, Brežice 12.47, Dobova 12.57. — V Zagreb pridemo 13.52. Nazaj bo vozil naš vlak iz Zagreba dne 17. avgusta 1930 zvečer ob 23.34 in bo stal na vseh postajah nazaj. Tako bodo udeleženci imeli priliko iti s prvimi vlaki stranskih prog zopet nazaj.

Ponovno opozarjamo, da naj vsak vzame karto le do postaje Zagreb-Sava in celo za tja. Nazaj se bo vsak peljal zastonj, vendar ne sme nikjer karte oddati in mora imeti izkaznico.

To besedilo bomo vsem župnim uradom še enkrat poslali, da bodo mogli pravočasno obvestiti udeležence o voznem redu.

PRIPRAVLJALNI ODBOR.

Nevaren lov na nosoroğa.

V pokrajinah, skozi katere teče reka Kassamba, živijo malodane kot slon veliki nosorogi, ki so v razdraženem stanju človeku zelo — zelo nevarni.

Lovec, ki je doživel v naslednjem opisani doživljaj, beleži: »Hrepenel sem po slučaju, da bi se bil srečal z zelo redkim nosorogom. Zvedel sem, kako je bil eden od mojih prijateljev v zgoraj omenjenih krajih od nosoroga napaden, prav resno ranjen in komaj in komaj si je še otel življenje.

Lovski vodja, jaz in moj črni nosilec rezervne puške smo zadeli kmalu na sled dveh mogočnih nosorogov in jej sledili že cele ure. Slednjič, že vse prepoteni ter zmučeni, smo opazili obe živali ob robu gozda, kjer sta se mirno pasli. Da bi nas ne ovohali predčasno, se jima je bilo treba približati proti vetru. Bolj ko smo se jima bližali, tem razločnejše smo čuli puhanje zverjadi in pokanje z repoma, s katerima sta si odganjali neprestano muhe. Od časa do časa smo postali, da smo si opomogli za sapo, ker ni bila zabava v najhujši opoldanski vročini se plaziti po vseh štirih skozi trnjevo grmovje.

Ko smo se približali zverjadi na 70 korakov, smo opazili, da sta nas že zavohali. Oba z blatom in drugo nesnago oštrafonata orjaka sta se obrnila z neverjetno naglico ter se postavila v bran. Poluknila sta z majhnimi očesi v smeri proti nam, sklonila glavi in nameravala navaliti na nas zalezovalce. Zverjad je pihala razljuteno, tolkla krog sebe z repom in vsi ti znaki so nam pričali o divjosti samoobrambe. Takoj sem pomeril ter ustrelil

v najmočnejši komad iz puške za slone. Težko zadet in prestrašen vsled udarca kroglice se je obrnil samec in se spustil, spremljan od tovarišice v najhitrejši beg. Iz rezervne puške sem hotel poslati za bežečima še eno kroglo, vendar črnega nosača že ni bilo nikjer, je že bil pobegnil iz strahu.

V spremstvu lovca domačina sem se podal na zasledovanje zverjadi. Sled ni bila težavna, ker je ranjen samec močno krvavel in je bilo videti kaplje krvi ob drevesih in grmovju. V upanju, da bova zaželeni plen izsledila kmalu, sva se bridko varala. Morala sva preko s trnjem porastenih pustinj, bambusovih gajev, palmovih goščav, preko močvirij, kjer so prežale na najju malarijo in spalno bolezen povzročujoče muhe. Hodila sva že cele — dolge ure, ko sva opazila, da sta begunca zmanjšala brzino teka. Kmalu za tem sva ju zapazila, kako sta se oddaljevala v najhitrejšem galopu. Orjaka sta zapuščala v mokrotnih tleh povsod globoke odtise kopit. Kjer se je moral potegniti ranjenec mimo grmovja ter trnja, povsod je obviselo za njim dovolj kapelj krvi. V brezspnem razburjenju sva brzela naprej, vedno pripravljena na kak napad od strani, ker sta ovirala razgled v daljavo visoka trava ter grmovje. Slišala sva le lomastenje bežečih nosorogov, za strelju pa nisva mogla dohiteti. Ni nama preostajalo družega, nego lotiti se počasnega zasledovanja v upanju, da se bova srečala s plenom nekje na odprti ravni.

Cele ure sva šla po sledi. Enkrat sva opazila, da se je bil ranjen samec vlekel med trstike, naju pa je le zavohal,

proti pričakovanju naju ni napadel, ampak odgalopiral za tovarišico, ki je stala na straži v visoki travi. Pri hitrem pobegu nisva videla od živali nič, čula sva le gromovito udarjanje kopit, lomljenje trstičja, grmovja in razne suhljadi.

Medtem se je že nagibal dan k zatonu, ne da bi se bila srečala s plenom za strel. Morala sva prekiniti preganjanje in sva se vrnila v taborišče.

Drugo jutro sva se lotila preganjanja pri prvem posinu jutrajne zarje. Podala sva se po spanju osveženih moči na dolgo ter težavno pot. Ko sva prehodila za sledjo ure, sva ugotovila, da zverjad ne more biti več daleč. Pri vstopu v majhen gozdiček sva ju že zagledala. Tudi onadva sta odkrila zasledovalca. Spremljevalcu sem ukazal, naj se skrije takoj. Pod okriljem drevesa sem se splazil v bližino nosorogov, ki sta stala čisto na miru in mi molela nasproti opasna nosna rogova. Naslonil sem težko puško za slone ob drevo, pomeril ter ustrelil. Medtem ko je eden od orjakov obstal na mestu kakor pribit, se je pognal ranjeni proti meni, a že po par korakih se je zgrudil. V naslednjem trenutku je navalila name druga žival, istočasno je sprožil po njej moj zamorski lovski tovariš. Pri prvem strahu se je nekako sesedla tudi ta zver, zopet hušnila po koncu in se zakadila proti meni. V lovski razburjenosti sem pozabil na grozečo smrtno nevarnost, stekel sam proti napadalcu in pomeril; ta je ves začuden obstal. Ustavil sem se tudi jaz; nosorog se je obrnil z bliskavico in odgalopiral, da niti za strel ni bilo časa. Pustil sem ga bežati, saj sem bil zadovoljen ker je ležal pred menoj ustreljen orjaški — tedaj moj prvi nosorog.

Pri močnejših prebavi, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poskusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo stare preizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Graški velesej od 30. avgusta do 7. septembra. Živinska razstava od 30. avgusta do 2. septembra. Vinska in sadjarska razstava od 30. avgusta do 7. septembra 1930. Splošna blagovna razstava. Veliki zabavni park. — Velesejske legitimacije prodaja glavno zastopstvo Graškega velesejma Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25, vse potovalne pisarne kakor tudi vsi denarni zavodi. Sejmska legitimacija velja kot avstrijski vizum, vsled česar obiskovalec sejma ne potrebuje posebnega vizuma. Obiskovalci velesejma uživajo na jugoslovanskih kakor tudi avstrijskih železnicah 25 odstotni popust. Dalje dobi vsak obiskovalec štiri brezplačne vstopnice za Joaneum, Neues Museum, Landeszeughaus in Volkskundemuseum ter 25 odstotni popust v vseh gledališčih proti predložitvi sejmske izkaznice. — Velesejska legitimacija stane samo Din 20.—.

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Trošarina na vino. V zadnjem »Slov. Gospodarju« se nam je v članku o trošarini na vino vrnila pomota. Pravilno se mora glasiti: »Če vinogradnik ne stanuje na področju tiste občine, v kateri se nahaja njegov vinograd, potem mu finančna direkcija na prošnjo lahko dovoli iz vinograda za hišno uporabo največ do 200 litrov. (Dozdaj je bilo samo 100 litrov, v bodoče se bo torej lahko dovolilo do 200 litrov.)

Pletarska šola v Ptuj. Sprejem učencev. Pletarstvo zamore kot domača obrt nuditi mnogim, posebno takrat, kadar kmetijsko delo počiva, lep zaslužek. S to obrtjo si pa lahko ustvarijo svoj obstoj tudi one osebe obojega spola, katere vsled svoje pohabljenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj odvisen le od milosti svojcev, javnosti ali občine. Državna pletarska šola v Ptuj ima namen izvežbati v pletarstvu in vrboreji, praktično in teoretično osnovni šoli odrasle učence in jih usposobiti v dveh šolskih letih pletarskim pomočnikom. Slednjič pa po dovršeni učni dobi pomaga do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Učna doba traja dve leti. Kot redni učenci in učenke se sprejmejo v I. letnik šolskega leta 1930/31, ki se prične 1. septembra 1930 oni, ki so dovršili z dobrim uspehom najmanj osnovno šolo. Učenci prejmejo šolske potrebščine brezplačno, morajo se pa za časa učne dobe sami vzdrževati. Za vpis je potrebno, da predlože krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, pri mladoletnih pa tudi izjave staršev, odnosno varuha, da bodo skrbeli za vzdrževanje učenca.

Strašna suša v Ameriki. V Ameriki že traja suša celih osem tednov in je povzročila poljedelstvu 500 milijonov dol. škode. Bo grozovito slaba letina in gospodarski propad, ako ne bo dežja, ker je vročina neznosna. Vse je prepričano, da bo znašala letošnja letina 40 do 50 odstotkov manj nego v navadnih letih. Koruze sploh ne bo. Radi slabe košnje so morali živinorejci po farmah zaklati velik del živine in bodo zelo

pogrešali naraščaj. V neznosni vročini uspeva edino še pšenica, katero name ravajo uporabljati radi pomanjkanja koruze za krmljenje živine. Zelo opasna nevarnost za velika mesta je pomanjkanje mleka radi prepičle prehrane goveje živine. Na stotine gozdov in travniških požarov je bilo v državah ob Mississipiju. Reke so se posušile in iz mnogih krajev poročajo, da poginjajo ribe. Celo za pitno vodo je stiska in stane na primer v zapadni Virginiji čaša vode 5 centov. Več sto oseb je umrlo radi solnčarice. Letošnja suša je najhujša v zadnjih 57 letih.

Nekaj iz zgodovine konjskih dirk. Konjske dirke so gotovo toliko stare kakor zgodovina človeštva. Pisane podatke o pravih konjskih dirkah v današnjem smislu imamo iz srednjega veka. V srednjem veku so gojili brze konje bogati knezi ter vojvode. Znano je, da je posedal vojvoda Wirtemberški lepe mlade žrebce. V nemškem mestu Marbach je bila v srednjem veku žrebčarna, ki je bila last vojvode. Z žrebčarno je bilo združeno pokrito dirkališče ter dirkalni most, kjer so se vežbali v hitri ježi vojvode in plemiči. Nemško mesto Stuttgart je posedalo poseben travnik, na katerem so prirejali konjske dirke. Omenjeno mesto je bilo še lastnik s peskom posute dirkalne ceste, ki je peljala iz Stuttgarta v Cannstatt. Javne dirke so posejali domačini in tujci. Povabila k dirkam so razposlali na volilne kneze ter stanove. V vabilih so bili navedeni natančno dirkalni pogoji in darila. Dirkalna vabila so nabili tudi na mestna vrata in sicer mnogo pred pričetkom dirke. Zgodovinsko dokazano je, da je priredil vojvoda Urh Wirtemberški 3. maja 1511 posebno znamenito dirkalno veselico, za katero so bila razposlana vabila že celo leto pred pričetkom. Dirkalni prostor je bil dolg eno miljo in je bil prirejen med Neckarweichlingen in Beningen. Na konjih so jezdili (dirkali) ob tej priliki dečki. Cilj je bil kup slame. Prvo darilo je bila srebrna kupa, drugo lok,

tretje meč. Opisana je tudi še konjska dirka v nemškem mestu Nördlingen leta 1495. Ob tej priliki je prejel konj zmagovalca, ki je bil last Eberharda starejšega Wirtemberškega, 18 sežnjev najboljši svile. Svilen darilo najboljšemu konju dirkaču je poslal kardinal.

Avtomatične vremenske postaje v območju severnega tečaja. Približno 4 milijone kvadratnih kilometrov obsega površina krog severnega tečaja, na kateri se tvori vreme, ki je odločilnega pomena za celi svet. Krog severnega tečaja je ono središče, kjer se drže nakopičeno zračni toki, ki so prihrumeli proti tečaju iz smeri ravnika (ekvatorja). Ti zračni toki se pretvorijo baš na površini krog tečaja v ciklone (viharje), ki razsajajo po Severni Ameriki, Evropi in Aziji. Ti vetrovi, ki se razlivajo po severnem delu zemeljske oble, utisnejo tem krajem poseben vremenski značaj glede: temperature, padavin in vetrovnih prilik. Ako bi bilo mogoče natančno opazovati vremenske prilike ob severnem tečaju, bi bila lahkota, natančno prerokovati vreme ne le za en dan, ampak za cele tedne v naprej. Zanesljiva vremenska prerokovanja bi bila neizmerne pomena v gospodarskem oziru in glede tujkega prometa. Znano je, da ni severno od 85 stopinje severne širine nobene trde zemlje in da so tukaj vremenske prilike tako slabe, da izključujejo stalno človeško bivanje. Lansko leto so zgradili Rusi na otoku Cooker (80 stopinj 19 minut severne širine) radijo postajo za opazovanje vremena. To je dosedaj najbolj severna vremenska opazovalnica, s katere pošiljajo potom radijo valov dnevna vremenska opazovanja na severu po celem svetu. Drugo leto bo otvorila Danska posebno radijo postajo ob rtu Kolubia na Grantovi deželi (84 stopinj severne širine). Ta postaja bo še vedno oddaljena od severnega tečaja 650 km. Ker si obetajo učnjaki toliko od vremenskih beležk z najbolj severnih pokrajin, kjer je bivanje človeku onemogočeno, so sklenili na predlog ruskega znanstvenika

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Sem so zahajali preprosti ljudje. S tega prostora se je prišlo v manjšo sobo, kamor so zahajali le boljši gostje; krčmar je skrbno pazil ter ni dovolil, da bi v to sobo prišel kak človek, ki ne spada med takozvane boljše ljudi.

Lega te gostilne je bila ugodna, ker je bil v neposredni bližini trg, kjer so se vršili sejmi in je bil vsled tega najbolj živahen promet. Tako je postala ta krčma najbolj znana, to pa ne samo radi ugodne lege, marveč tudi radi izborne kapljice, ki se je tam točila, in radi dobre kuhinje, iz katere je bilo vsakemu postreženo po želji.

Bilo je v prvi polovici meseca suša leta 1670. Po prejšnjih toplih dnevih je naenkrat nastalo neprijetno vreme. Začel je pihati najprej jug, ki pa se je kmalu spremenil v mrzel veter, ki je prinesel tudi sneg. Črez Pohorje so potegnili temni oblaki in začelo je snežiti. Mladina se je snega razveselila, starejši pa ne, zlasti oni ne,

34

kojim je sneg ustavil započeto delo na polju in po vinogradih v mestni okolici.

Simon Pahernik, tedanji gostilničar, je stal tisti večer prav dobre volje v svoji točilnici. Bil je bolj male, čokaste postave, rdečega obraza, s katerega je sevala dobrodušnost. Na glavi je nosil malo zeleno čepico, ki je pokrivala precejšnjo plešo. Nič mu ni bilo ljubo, če je kdo preveč govoril o njegovi pleši, zlasti ako so ga gostje v razposajenosti dražili, češ, da ni treba prižigati zvečer svetilke, ker daje že svetla gostilničarjeva pleša zadostno svetlobo. Brke, ki so bile že nekoliko sive, so bile navihane, po tedanji šegi je tudi nosil brado lepo pristriženo.

Bil je prav zadovoljen, saj je sklenil tedenški račun ter ugotovil, da je bil zaslužek prav dober. V njegovo gostilno so zahajali ne samo duhovniki, ampak tudi plemenitaši ter se krepčali v posebni sobi s kipečim Pekerčanom ali pa Ljutomerčanom.

Tudi služinčad raznih plemenitašev je zahajala vsak večer v to gostilno, kjer so pili ter se zabavali s takrat najbolj običajno igro — s kockanjem. Zgodilo se je, da so se v tej kleti prav dobro imeli in so postali zelo glasni, če je zlezlo sladko vince žejnim pivcem preveč v lase, in

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

Moltašanova, da bodo namestili na raznih najbolj severnih točkah avtomatične vremenske postaje, katere bodo spustili na večni led iz aeroplanov. Nekatero od teh naprav se bodo gotovo obnesle in pošiljale po širnem svetu s pomočjo radija kar same brez človeške vodilne roke vremenska opazovanja iz krajev, ki odločujejo glede vremena celemu svetu. Poročilom avtomatičnih vremenskih postaj bodo sledile sigurne vremenske napovedi najboljših tozadevnih strokovnjakov in znanstvenikov.

Viničarska kreditna zadruga.

Občni zbor.

Kakor se ob raznih jubilejnih prilikah postavljajo spomeniki, tako smo si ga postavili enako tudi mi viničarji ob desetletnici obstoja naše »Strokovne zveze viničarjev«. Toda ta naš spomenik ni kak dragocen kamen ali soha, marveč živ organizem, ki se bo razvijal vedno dalje in višje ter bo postal vedno mogočnejši. Za spomin desetletnice naše in organizirane viničarske borbe smo si ustanovili »Viničarsko kreditno zadrugo«, to je, našo lastno in stanovsko hranilnico in posojilnico. Svoj sedež ima v prostorih tajništva »Strokovne zveze viničarjev« v Slamnaku nad Ljutomerom.

Dne 1. julija 1930 je že začela ta zadruga redno poslovati in dne 27. julija je že imela svoj prvi izredni občni zbor. Treba je bilo še spremeniti pravila, izvoliti nadzorstvo in potrditi pravilnike o podružnicah zadruga, ki se bodo ustanovile v vseh viničarskih krajih, kjer so že viničarji organizirani. Načelnik zadruga je podal pri tej priliki pregled stanja zadruga v teh 27 tih dnevih njenega obstoja, katero pa je nad pričakovanje zadovoljivo. Članov je štela zadruga do tedaj že 60, ki so vsi plačali deleže. Vloženega denarja je bilo v teh dneh pri zadrugi vsega skupaj 36.781 Din. Celotni denar-

ni promet v teh dnevih pa je znašal 76.517 Din. Na podlagi tega se najlepše kaže naša strokovna zavest, ker ta denar je izključno le viničarski in pa dejstvo, da smo imeli viničarji popolnoma prav, da smo se odločili za lastno kreditno zadrugo, ker le po njej se bode merila naša skupna gospodarska moč in zraven strokovne organizacije se vodila najuspešnejša borba za našo čimvečjo gospodarsko in socialno neodvisnost od vsakogar. Te številke in v tako kratki dobi nam čisto jasno pokazujejo, kaj lahko zmoremo viničarji, samo če le hočemo. Naše moči je treba samo zbrati, ne pa jih pustiti raztresene, pozabljene in nevidne, kakor se je to dogajalo dosedaj. Ako imajo drugi stanovi svoje banke in denarne zavode, ni res, da mi viničarji niti ene zadruga ne bi mogli. Ako vidimo, da je kaj takega koristno drugim, nikoli ne more biti škodljivo nam. Samo več zavesti, več skupnosti in zupanja v lastno združeno moč je treba, pa bo vse šlo. Koliko težko prisluženega in celo pristradanega viničarskega denarja je šlo že drugim v korist. Zato pa sedaj vsak po svojih močeh skušajmo popraviti zamujeno. — Predvsem se zavedajmo, da bomo nalagali svoje prihranke, bodisi večje ali manjše le pri svoji zadrugi. Predvsem naši mladini se nudi sedaj najlepša prilika, da začne s štedenjem na redne mesečne in obvezne vloge. Naj bi ne bilo viničarja, ki bi ne bil član

svoje kreditne zadruga in plačal vsaj enega deleža. Veljati mora povsod načelo: »Svoji k svojim«, in v tem je naša rešitev.

*

Cene in sejmska poročila.

Borove štuke za korita, late, krajnike, škodle (šindeli) za strehe in vsake debelosti rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 9. avgusta so pripeljali špeharji na 32 vozeh 43 komadov zaklanih svinj; kmetje 7 voz krompirja, 17 čebule, 6 sena in 4 slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 30 Din, špeh 17—24, krompir 0.75—2, čebula 3, seno 65—80, slama 45—55. Pšenica 2, ječmen 1.25—1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.75—2, proso 2.50, fižol 2.50—3, grah 8. Kokoš 30—45, par piščancev 30—70, raca 18—20, gos 30—60, domači zajec 6—35. Česen 16, buče 1—4, gobe 2.50—3, jabolka 4—6, hruške 8—10, slive 4—10, breskve 14—18, grozdje 14—16. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 36, jajca 0.80—1.25, med 15—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem, dne 8. avgusta 1930 je bilo pripeljanih 335 svinj in dve kozi; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 125 do 150 Din; 7 do 9 tednov stari od 200 do 250 Din; 3 do 4 mesece stari od 300 do 350 Din; 5 do 7 mesecev stari od 450 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari od 650 do 850 Din; eno leto stari od 900 do 1100 Din. 1 kg žive teže pa so prodajali po Din 11 do 13; 1 kg mrtve teže pa po Din 15 do 17. Prodanih je bilo 186 svinj.

NAŠA DRUŠTVA

Svečina. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 24. avgusta popoldne ob 3. uri v grajski nadkleti veliko veselico »Obmejni domovinski dan«. Na sporedu je 14 jako zanimivih točk: godba, petje, (moški in mešani zbor), deklamacije, igra s predhodnim predavanjem itd. Nudila se bodo vsakovrstna jedila, alkoholne in brezalkoholne pijače. — Iskreno vabljeni vsa okoliška društva, posebno pa sosedna!

Jarenina. V nedeljo dne 17. avgusta, popoldne po večernicah, vprizori Marijin vrtec pod okriljem Katoliškega prosvetnega društva v Jarenini štiridejanko »Sirota Jerica«. Vsi starši in prijatelji otrok iskreno vabljeni! — Katoliško prosvetno društvo si je nabavilo nove kulise, pripravne za vse izpremembe, ki jih lahko ob tej priliki vidite!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Fantovski dan za župnije Cirkovce, Ptujška gora, Hajdina, Sv. Vid in Sv. Lovrenc se vrši v nedeljo, dne 24. avgusta tega leta pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Ob pol 10. uri služba božja, pridigal bo prof. g. dr. Jeraj iz Maribora; nato je fantovsko zborovanje zunaj

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

(zhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljiv iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

dobrodušni gostilničar je imel včasih dosti opravka, da je napravil med pivci red.

Vsled slabega vremena tisti večer ni bilo dosti gostov »Pri slonu«. Med redkimi gosti je bil mestni birič Jožef Krpan, uslužben pri tedanjem mestnem sodniku Valentinu de Beurgo, mož orjaške postave, z dolgo že precej sivo brado ter močnim gromčim glasom. Bil je svojemu gospodu nad vse vdan in zvest v službi; ravno tako je tudi spoštoval mestnega pisarja Jakoba Kodra, ki je bil napram njemu vedno ljubeznjiv. Ker je bil v tej službi že dolgo let, se je čutil skoro domačega v hiši mestnega pisarja, ter mu je tudi bilo znano vse, kar je bilo v zvezi s to družino.

Usoda nesrečne Monike je tudi njemu šla k srcu, saj jo je poznal od njenega rojstva, jo pestoval kot dete ter se veselil, ko se je razvijala kakor rožica. Da je postala žrtev strasti nečimernega grofa Thurna, ni mogel pozabiti, saj je bil tudi sam oče ter je imel hčer Ciliko, s katero je dosti občevala nesrečna Monika. Vedel je tudi, da je dosti kriv tiste nesreče grof Tatenbah, ki je dal svojemu prijatelju sredstva za izvršitev zločina, saj tako je slišal govoriti mestnega pisarja Jakoba Kodra.

Vsled tega je razumljivo, da Jožef Krpan ni

maral grofa Tatenbaha, še manj pa njegovega slugo, lokavega Boltažarja Ribla, o katerem je vedel, da je nekak zaupnik svojega gospoda v vseh ljubezenskih in drugih zadevah in je gotovo tudi imel svoje prste vmes, ko je grof Thurn stegnil svoje roke po pisarjevi hčeri.

Z mestnim biričem sta bila mestna nočna čuvaja Andrej Rebernik ter Ivan Frank. Bila sta srednje velike postave z dolgo brado ter zaduhlega obraza. Temu se ne more čuditi, ker njuna služba je taka, da morata biti na straži, dočim drugi v svojih posteljah sladko spijo. Bedenje zmanjšuje človeške moči, in da se te zopet poživijo, je najboljšo zdravilo čaša vinca rujnega ali pa požirek dobre žganjčke. In teh zdravil, hvala Bogu, ni manjkalo. Po svojih poslih sta prišla v vse gostilne gledat, ali je vse v redu in ali se gostilničar drži policijskega časa. Da li so se takratni gostilničarji strogo držali svojih predpisov ali ne, o tem nam kronika ne poroča. Zunanja podoba mestnih nočnih čuvajev pa je pričevala, da sta obadva bila stroga v spoštovanju policijske ure ter uradno poslužna v izpraznjevanju kozarcev, da ne bi prekoračenje policijske ure trajalo predolgo.

To noč je bila posebno naporna služba, ker je

cerkve z govori fantov in petjem. Po večernicah se uprizori pretresljiva Meškova igra »Pri Hraštovih« s primernim uvodom in petjem. Fantje, sosedi in domačini, pripravite se že sedaj!

Škofijska zveza društev »Krščanska šola« v Mariboru ima svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 25. avgusta, ob 9. uri v dijaškem semenišču v Mariboru, Koroševa ulica 12. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila odbornikov. 3. Volitev ene tretjine odbornikov. 4. Slučajnosti.

Sv. Trije kralji v Slov. gor. V naši romarski cerkvi se bo vršil v nedeljo dne 31. avgusta velik mladeniški shod za srednje Slovenske gorice. Pridigoval bo profesor Jeraj, na zborovanju po pozni službi božji pa nastopi več odličnih govornikov. Opozarjamo že sedaj mladeniče lenarške dekanije in sosednih dekanij, da agitirajo za veliko udeležbo, da bo ta mladeniški tabor veličastna manifestacija za sv. Cerkev in za versko življenje, pa tudi za rodoljubno delovanje v slavo naši jugoslovanski državi.

Sv. Barbara v Halezah. Dne 24. avgusta nastopijo v dvorani tukajšnjega Katoliškega prosvetnega društva naši gimnazijci z veselo igro »Naši dijaki«, spisal Dragotin Kete, ter z več komičnimi prizori. Dijaki zapoje na odru tudi več lepih narodnih pesmi pod vodstvom domačega g. organista. Pričetek predstave je ob 15. uri. Kdor si hoče privoščiti ta dan za par dinarjev poštene zabave, naj pride v dvorano pri sv. Katarini, k predstavi naših dijakov!

Pasijon v Savinjski dolini. Odsek Prosvetnega društva na Polzeli priredi v dneh od 14. do 24. avgusta Kristusovo trpljenje in smrt »Pasijon« popolnoma z lastnimi močmi. Predstave se vršijo po sledečem redu: v četrtek dne 14. avgusta ob 8. uri zvečer, v petek na praznik dne 15. avgusta, v nedeljo dne 17. in drugo nedeljo dne 24. avgusta pa vselej ob treh popoldne, vedno v prostorih zgornje tovarne. Društvo si je nabavilo za ta namen popolnoma nov oder znotranje površine 60 m. Vse potrebne kostume dobi iz Ljubljane.

Svetovna produkcija Ford-tovarne je znašala v maju za osebnih in tovarnih vozov, vračunavši za inozemske tovarne odposlane jednote, skupno 191.813 komadov. Od tega odpade na Ameriko 165.636, na eksport 26.177 komadov.

s ptujskega polja vlekel mrzel veter, poleg tega sta naletavala dež in sneg, da sta bila mokra do kože. Zato jima je bilo po godu, da ju je povabil mestni birič na kocke za merico vina. Dobro sta vedela, da Krpan ni stiskač ter rad plača, če tudi kaže rezultat igre na drugega plačevalca.

Sedeli so v skritem kotu, da jih ne bi zapazil kak gospod, ki je znan z mestnim sodnikom ter bi mu morda povedal, kje opravljajo čuvaji mestnega reda in miru svojo službo. Pred njimi je stal vrček dobrega Pekarčana in da so imeli primerno podlago za alkohol, so prigriznili nekoliko mesa, ki jim ga je podaril mesar Matija Kebrič. Temu sta namreč pomagala vjeti divjega bika, ki je ušel njegovim pomagačem, ker se mu ni ljubilo iti v klavnico.

Stara ura na sajasti steni se je vzbudila in kukavica je zakukala sedmo uro; bil je torej čas večerje.

Navadno je bilo v tem času v gostilni prav živahno, kajti proti večeru so prihajali meščani, posebno obrtniki v prvo sobo, da si odpočijo od dela in truda ter zopet okrepijo zrahljano zvezo med dušo in telesom. Navadno so prihajali ti-le: Peter Paumgarten in Andrej Felber, ki sta vli-vala zvonove; z njima se je družil kovač Matija

Sramočljivost. Mati je fantka okregala, in mu nato rekla: »Nič te ni sram!« Fantek: »Mama, kako se pa pozna, da je človeka sram?« — Mati: »Ves rdeč postane po obrazu!« Fantek: »Kako pa to, da se naš stric Jaka le na koncu nosa sramuje?« Zdaj pa ni več dobil odgovora.

Zvito. Kmetica je zbolela in prišel je zdravnik ter nezaupno vprašal: »Ali tudi lahko plačate?« — Kmet je spustil par zlatnikov na mizo: »Te dobite, če ozdravite ali usmrtilite mojo ženo.« Po preteku enega tedna je žena umrla. Prišel je zdravnik po obljubljeni denar. Kmet ga vpraša: »Ali ste ozdravili mojo ženo?« — Zdravnik: »Žal ne!« — »Ste jo usmrtili?« — »Bog obvaruj!« — »Potem pa tudi ne morete zahtevati denarja! Srečno!«

V neki družini so imeli novoporočenega, bogatega strica. Mali nečak se mu nekoč približa in ga naivno zaprosi: »Striček, zapri oči!« Stric: »Zakaj pa, Jurček?« — Mali: »Ata je rekel, ko boš zatisnil oči, bomo dobili mnogo denarja.«

Ljudska Samopomoč v Mariboru naznanja, opetovano vsemu cenj. občinstvu Slovenije, da nimajo naši poverjeniki nobene pravice do kakšnega inkasa; v znak prijave sprejme stranka od poverjenika začasno potrdilo pristopa s podpisom poverjenika in poštno položnico. Prižnavamo le plačila po naših pošt-nih položnicah, oziroma nakaznicah in direktna plačila v naši pisarni. Vsak poverjenik se ima izkazati z našim društvenim po-oblastilom.

DOPISI

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Gradbena dela na naši novi cesti so se pričela v četrtek dne 7. avgusta. Poseben tehnik vodi dela na naši cesti in na cesti Maribor—Sv. Lenart. — Sadna trgovina je že živahna. Tri trvdke nakupujejo jabolka, med temi tudi Sadjarska zadruga iz Maribora. Ta je priredila nedavno krasno uspel poučen shod. Dvorana je bila polna hvaležnih poslušalcev. Izčrpno in vele-

zanimavo nam je razložil žalostni današnji gospodarski položaj nadrevizor Pušenjak, ravnatelj Rudl pa nam je razložil pomen sadjarske zadruge ter načine spravljanja. Da nam bo mogoče izvršiti vse načrte, moramo biti zdravi, zato nas je na tem shodu opozoril zdravnik dr. Kramberger na jetiko, da se je obvarujemo z vsemi močmi. Vsem trem gospodom govornikom srčna hvala! Shod ne bo ostal brez sadu.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Niso še skoraj zvonovi utihnili, ki so zapeli slovo našemu vzornemu možu in cerkvenemu ključarju Martinu Zlodnjaku, že nam je zopet kruta smrt ugrabila enega izmed najboljših mož, veleposelnika Simona Toplak iz Mostov, ki je mirno v Gospodu zaspal v 57. letu svoje starosti. Bil je pravi vzor krščanskega moža in očeta. V njegovi hiši so imeli prostor skoro vsi nabozni in krščanski listi. Njegova radodarna roka je bila odprta za vsakega reveža, ki je potrkal na vrata. Da je bil zelo priljubljen, je pričal njegov pogreb, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko število ljudstva. Svojo služinčad je navajal le k dobremu in krščanskemu življenju, v čemur bi ga morali posnemati vsi gospodarji. Njemu bodi vsemogočni Bog obilen plačnik, njegovi 97 let stari materi, ženi in otrokom pa izročamo svoje iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Posestniki, ki so bili v naši župniji od toče prizadeti in ki želijo, da bodo deležni podpore (semenskega žita), morajo pristopiti kot člani v Kmetstvo zvezo. Kajti pri tej dobrohotni podpori pridejo v poštev samo člani Kmetске zveze. Kateri se še niste vpisali, storite to čimprej. Vpisovanje se vrši v kaplaniji in pri zaupnikih Kmetске zveze.

Maribor. V kn.-šk. dijaško semenišče so sprejeti: Anžel Feliks od Sv. Antona v Slov. gor., Čeh Franc od Sv. Bolfenka v Slov. gor., Drevnšek Anton od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Düh Andrej iz Beltincev, Fideršek Jakob od Sv. Lovrenca na Drav. polju, Gorišek Karol iz Nove cerkve, Gungl Stanislav iz Jarenine, Halas Štefan iz Črensovcev, Jeza Ludvik iz Črne gore pri Ptuj, Kandolf Alojz iz Dola pri Hrasniku, Kregar Alfonz iz Sv. Pavla pri Preboldu, Lapuh Janez iz Artič, Lorber Stanislav iz Sv. Jurija v Slov. gor., Lužnik Janez iz Št. Janža pri Dravogradu, Novak Andrej iz Ljutomera, Petelinšek Ludovik iz Frankolovega, Petruša Stanislav iz Šmarja pri Jelšah, Planinšič Jožef iz Remšnika, Planinc Maks iz Trbovelj, Rojs Srečko iz Sv. Ruperta v Slov. gor., Slatinšek

Anthauer, zlatar Arnold Just ter medar Franc Golob. Tudi poštar Ivan Peret, ki je kot prvi izvrševal to službo v Mariboru, je prišel po dovršenem poslu kaj rad sem in vedel vsak dan povedati, kakšna gospoda se je vozila danes od Trsta in Ljubljane skozi Maribor proti Gradcu in Dunaju.

Njega so radi poslušali, ker je znal povedati vse do zadnjih podrobnosti in še tako neznatno novico opisati tako zanimivo, da so nekateri pozabili zapreti usta, ko je pripovedoval to in ono, bodisi resnično ali pa izmišljeno.

Tudi učitelja Martin Pistor ter Nikolaj Storf sta dostikrat prišla, da oplakneta šolski prah, če tudi je bila plača bolj pičila.

Gostilničar Pahernik je ravnokar sedel k mizi, da zavžije malo večerjo, ki mu jo je dala njegova žena Tona skozi malo odprtino v steni. Za danes večer je vedel, da ne bo več gostov, zato si je hotel malo odpočiti ter si je natočil kozarec Jeruzalemca, da ga malo pogreje, ker je vino bilo dosti hladno.

V tem trenutku se odprejo vrata sobe in vstopil je Boltažar Ribl, ravnokar odslovljeni sluga grofa Tatenbaha.

Ko ga gostilničar zagleda, se takoj dvigne,

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Jožef iz Sv. Frančiška v Savinjski dol., Uršič Henrik iz Vidma, Vogrin Jožef od Sv. Jakoba v Slov. gor.

Sv. Pankracij. V današnjih časih naglega življenja, oziroma doživljanja se vedno bolj množi število obiskovalcev naših prelepih in čudovitih gor, hribov in izletnih točk. V pravi meri in redu naj se vrši obisk omenjenih krajev, pa bo imelo vse najboljše posledice za telesno in dušno kulturo. Ena izmed mnogih prekrasnih točk naših izletov in letovišč je znani Sv. Pankracij na severni meji naše ljube domovine. To upoštevajo tudi sosede Nemci, ki mnogokrat obilno prihajajo na Sv. Pankracij z izrazom najlaskavejših pohval na krasoto, ki jo nudi razgled s te točke. Sv. Pankracij je lepa, pred štiri-desetimi leti pozidana, pa še danes nedovršena cerkev, kakor bi morala biti; svetovna vojna je pač to onemogočila. Sedaj pa je nujno treba streho te cerkve popolnoma popraviti in deloma, če bo mogoče, z novo nadomestiti. Kako je danes pomanjkanje denarja, vemo, in kako ga primanjkuje za take reči, vemo še bolj. Zato priredi bralno društvo na Remšniku loterijo 12. oktobra letos, ki je postavno dovoljena, da bi se iz čistega dohodka moglo vsaj glavno storiti pri popravilu strehe. Slovenska javnost se vljudno naproša, naj ne zavrača srečk, ki se prodajajo v ta namen, in naj se ne jezi, oko se oglasijo kedaj odposlanci loterijskega odbora s prošnjo za kak dobitok. Dobitki bodo res lepi in razmeroma dragi. Srečke so po 5 Din in skoro vsaka deseta bo zadela ker jih je vseh le štirideset; dobitkov bo pa, kakor se more sedaj sklepati, okrog 400. Kdor kaj daruje, kar ima vrednost do 100 Din se mu bo odbor pismeno zahvalil in imena bodo vpisana v spominsko knjigo pri Sv. Pankraciju. Mariborčani so se z darili že znatno odlikovali in prošeni so še za nadaljne prispevke. Gre za dobro stvar in kulturni sloves naše domovine, ker cerkev je dobesedno na meji, kamor prihajajo obilni drugi državljani. Združene moči dosežejo vse, zato nikar ne odrecite svoje pomoči v prosih loterije za Sv. Pankracijo.

Vuzenica. Častilcem Marijinim: Na prijaznem gričku pri cerkvi Marija na Kamnu bo na Veliko Gospojnico velik cerkveni shod. Ob devetih bo tiha sveta maša, ob 10. uri slovesna pridiga in asistirana sveta maša ter procesija z Najsvetejšim. Morda še ena sveta maša. Tudi priložnost za sprejem svetih zakramentov.

Št. Peter pri Mariboru. V zadnji seji občinskega odbora se je pred prehodom na dnevni red predsedujoči župan z lepimi besedami

spominjal tako rano preminulega občinskega odbornika in bivšega župana Ljudevita Fluherja ter omenjal velike zasluge pokojnika, ki si jih je pridobil za šentpetersko občino. — Za predsednika občinskega kmetijskega odbora je bil mesto umrlega Ljudevita Fluherja izvoljen župan Jakob Sande, njegovim namestnikom pa Franc Pavlinič. — Viničarski tabor je dobro uspel. Tabor je pozdravil tudi župan v imenu občine. Referati so bili časa in potrebam viničarjev primerni. Le da bi padli na rodovitna tla in da bi skrb in briga voditeljev viničarske organizacije za dobrobit viničarjev ne bila brezuspešna. — Podružnica Matere božje na Gorci se je pričela pretekli teden popravljati. Bila pa je zunanost že tudi res potrebna popravila. Ko bo lepa in priljubljena cerkev dobila novo zunanjo obleko, bo pa zares zopet kinč šentpeterske župnije. — Kupci za sadje se pridno oglašajo. Pridni in vzorni naši sadjarji bodo letos prišli na svoj račun. Marsikateri starokopiten posestnik se danes kesa, da je bil modrim naukom o umni sadjereji gluhi. Naj pa mlajši to popravijo, kar so predniki zagrešili.

Št. Peter pri Mariboru. Pri podružnici Matere božje na Gori se vrše popravila na stolpu in na strehi. Bila so nujno potrebna. Radi teh popravil izostane letos na Veliko Gospojnico služba božja na Gori. Pač pa se vrši redno kakor vsako leto velik romarski shod na Malo Gospojnico dne 8. septembra. Natančnejši spored se bo v »Gospodarju« še naznanil.

Hoče. Nedavno smo pokopali vrlo družbenico Marijino in vzorno mladenko Milko Štern, ki je bila marljiva sotrudnica pri naših društvih. Do časa bolezni je bila tudi cerkvena pevka. Kako je bila pri vseh priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega so se udeležila vsa tukajšnja društva in številna množica drugega ljudstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajne domači vlč. g. dekan, ki je slavil njene zasluge na društvenem in cerkvenem polju. V imenu društev pa je izpregovoril poslovinle besede mladenič Anton Vernik. Domači cerkveni pevci so ji na domu, pri cerkvi in na pokopališču zapeli v slovo pretresljive žalostinke. Vsi, ki jo smo poznali, jo ohranimo v hvaležnem in trajnem spominu. Draga Milka, naj ti bo Bog za vse tvoje delo in ves tvoj trud bogat plačnik!

Brezole pri Račjem. Kakor cvetka si cvetela, ali zarano si zvenela: tako nam je zapel zvonček vaše kapelice v Brezolah dne 27. julija ter nam naznanil smrt vrlo, marljive

in vzorne mladenke Fingušt Lenike. V najlepšem cvetju mladosti 21 let jo je Vsemogočni iz te solzne doline presadil v nebeški raj. Bog kliče k sebi najraje one, katere ljubi. Rajna je bila Marijina družbenica ter se je pridno udeleževala sestankov in naukov, rada je prejemala svete zakramente ter ji je bil Gospod tudi ob zadnji uri milostljiv. Pogreb rajne Lenike se je vršil dne 29. julija. Pri hiši žalosti so se domača dekleta poslovila od nje z ganljivo žalostinko. Prihitele so tudi družbenice iz cele slivniške fare z društvenim križem ter ji izkazale zadnjo čast. Pogreba se je tudi udeležila velika množica občinstva od blizu in daleč. Nagrobnico ji je zapel slivniški cerkveni pevski zbor. Rajna je bila velika podpora svoji sestri, katera jo bo težko pogrešala. Ko so ihteli okoli nje domači, jim je mirno rekla: »Ali ne veste, da moram iti k svojemu očetu in k materi, katera sta nas že davno zapustila?« Bila je res tudi položena v skupni grob k svojim staršem, kakor si je želela. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo ostalim pa naše iskreno sožalje!

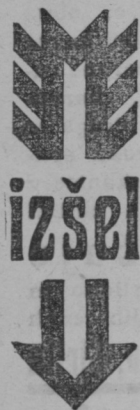
Fram. V nedeljo, dne 20. julija smo položili k večnemu počitku našo dobro mater Marijo Ledinek iz Planice v starosti 61 let. Pokojnica je bila skrbna gospodinja, blaga žena ter ljubeča mati. Zapušča moža, štiri sinove in štiri hčere. Na svidenje nad zvezdami!

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Prosto-voljno gasilno društvo Sv. Miklavž na Dravskem polju priredi v nedeljo dne 17. avgusta ob 15. uri dobrodelno tombolo pri gostilni g. Kaca ob cesti, v korist društva za gasilne naprave.

Polica, Sv. Peter pri Gornji Radgoni. V Polico bomo dobili za občinsko kapelo nov bronast zvon. Nekateri so obljubili kot prispevek lepe svote in se sedaj naprošajo, da dajo obljubljeno in po možnosti še več!

Sv. Avguštin v Haložah. Častilci in romarji sv. Avgušтина, pozor! Ker je letos 1500letnica smrti sv. Avgušтина, se bo obhajala dne 28., 29. in 30. avgusta slovesna tridnevna. Natančnejši spored bo objavljen v prihodnji številki »Gospodarja«. Cerkevno predstojništvo bo imelo na razpolago lepe, umetne podobice sv. Avgušтина. V tisku je tudi knjižica »Sveti Avguštin«. V njej boste lahko čitali kratko opisano življenje svetnika, pa tudi zgodovino podružne cerkvice. Krasile jo bodo lepe pokrajinske slike iz Halož. Romarji se boste lahko vrstili na posamezne dneve. Eni lahko pridejo v četrtek, eni v petek, eni v soboto in tudi še v nedeljo. Torej še enkrat: Pozor!

**Zopet nov zvezek
Karl Mayevih spisov**

izšel

namreč

II.

zvezek

„PO DIVJEM KURDISTANU“

**z vsebino: V leči - iz ječe
slovo Amadije. Cena 13 Din.**

Naroča se pri

Cirilovi knjižarni, Maribor

privzdigne zeleno čepico ter pozdravi došlega gosta z vso spoštljivostjo. Ostal je zvest hvalevredni navadi, če tudi je bil bogat, da je rad sam postregel gostom, posebno duhovnikom in plemičem, če je imela natakara brhka Lonka preveč posla. Danes pa je šla obiskat bolno mater in tako je moral sam streči gostom.

»Dobro došli, gospod Boltažar,« pozdravi Pahernik z vso vljudnostjo, ki je prirojena pravemu krčmarju, »kako me veseli, da vas zopet enkrat vidim v svoji kleti, že dolgo niste bili pri meni. Le kar sedite, danes je prostora dovolj. Še nekaj polen vržem v peč, da bo bolj toplo, za pijačo in prigrizek takoj poskrbim. Recite mi, iz katerega soda naj vam natočim, da vam bo bolj dišalo?«

»Danes mi prinesite žolča mesto vina,« reče Boltažar čemerno, »ta bi bil bolj primeren za moje razpoloženje.«

»E, kaj pa se je pripetilo,« vpraša krčmar sočutno, poišče velik vrč s pokrovom iz omare ter ga postavi pred Ribla, »kaj pa je, da se moj ljubi gost, komorni sluga Njegove Svetlosti grofa Tatenbaha, tako kislo drži, kakor bi ocet pil?«

»Nič več sluga, ne komorni, pa tudi ne nekomorni,« zagodrnja Boltažar, prime stol, si ga

postavi k mizi ter krepko potegne iz vrča, napolnjenega s Pekerčanom, »nimam nobenih časti več, gospod Pahernik, konec je gosposke službe za vedno.«

Stari krčmar je stal kakor odrvenel. Še le čez nekaj časa pride do sape ter vpraša:

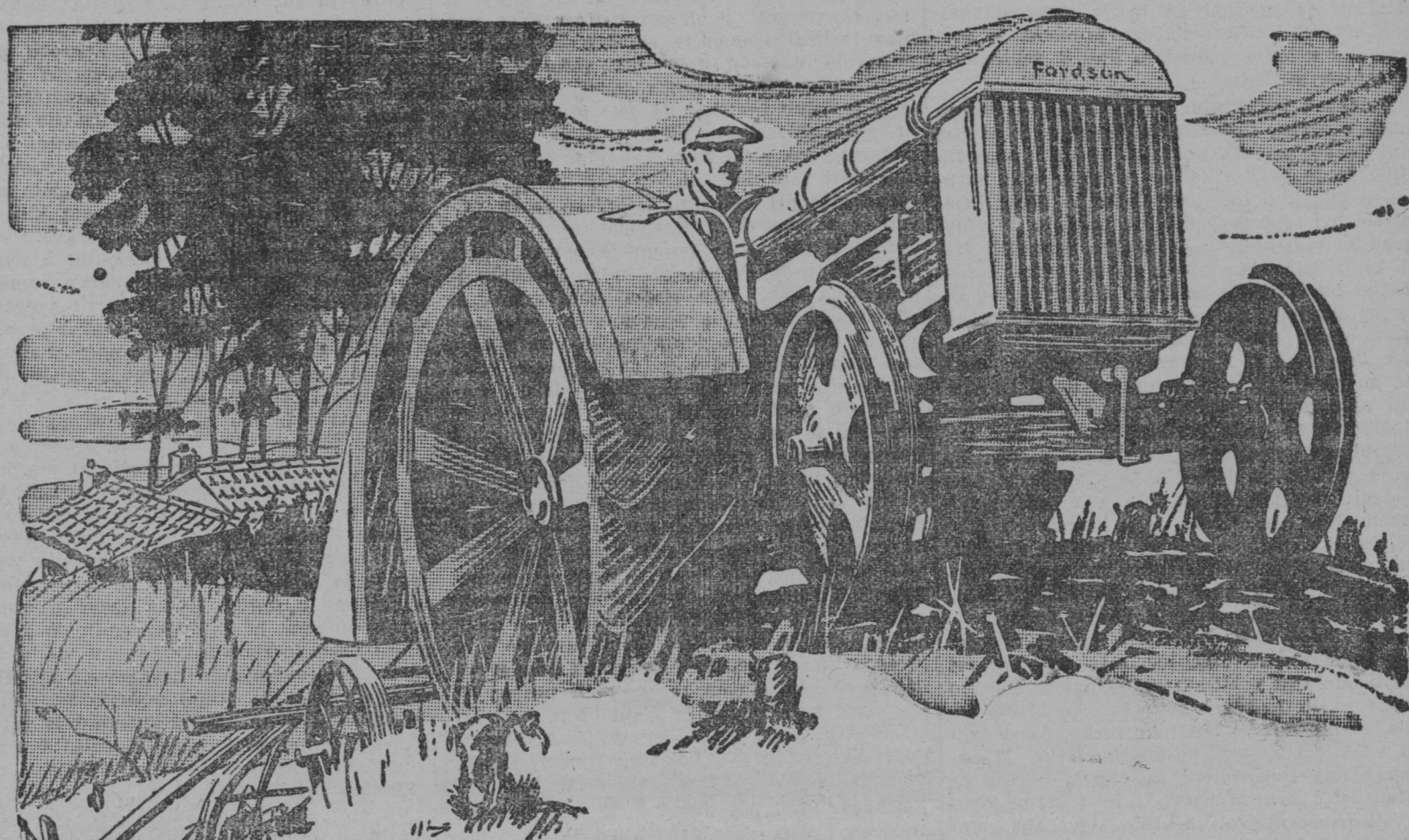
»Kaj mi pravite, gospod Boltažar, osebni in najbolj čislani sluga Njegove Svetlosti grofa Erazma Tatenbaha, vendar niste ...«

»Odslovljen,« poseže vmes Ribl, »da, tako je, gospod Simon. Ivan Boltažar, osebni sluga grofa Erazma Tatenbaha, je odpuščen.«

»Nemogoče,« vzklikne krčmar ter sklene roki, »vas, ki ste bili desna roka gospodagrofa, brez katerega skoro niti sprehoda ni napravil, vas bi bil odpustil, pa kako je to prišlo tako naglo?«

»Kako da se je to zgodilo,« odvrne Ribl ter zopet krepko potegne iz vrča, »no, gospod grof je zopet enkrat bil siten ter je imel svoje muhe, katere morajo najbolj občutiti njegovi služabniki. Danes pa si je izbral mene ter me napodil iz hiše, kakor goljufa in tata.«

Krčmar Pahernik je gledal kakor bi padel s nebes in je zopet sklenil roke.

Cena
(za plačilo v gotovini):

Fordson traktor
z blatniki . . Din. 51.200.—
Fordson traktor
brez blatnikov Din. 49.700.—

franko vsakega zastopnika v Ju-
goslaviji. Izprememba cene brez
prednaznanila pridržana.

**Nekatere izboljšave na novem
Fordson traktorju:**

Motor: — močnejši, vleče z lah-
koto trobrzdni plug.

Mazanje: — Izboljšano vsled na-
mestitve cedilca za olje.

Vžiganje: — Izboljšano vsled na-
meščenja visokonapetostnega
magneta z napustnikom.

Zavore: — Uspešnejše vsled
večjega števila zavornih ploščic.

Hlajenje: — Izboljšano vsled na-
mestitve vodne sesalke s po-
gonom na jermen.

Krmilo: — Precej pojačano.

Zračno čiščenje: — Izpopolnjeno.

Vzmetno obešalo: — Spredaj
omogoča popolno operenjenje.

Sposoben za vsako delo

Novi Fordson traktor opravlja vsako delo. Vedno pripravljen, izvršuje vsako nalogo popolno in v najkrajšem času. Povsod pričenja žetev. Fordson Vam pomaga spraviti v najboljšem stanju žetev in dela hitro, zanesljivo in dobro. Poganja Vašo mlatilnico in nešteto drugih strojev.

Novi Fordson traktor ne pozna mrtve sezije. Zanj se najde vedno delo. Pustite si predvajati novi Fordson traktor od najbližnjega Ford zastopnika in čudili se boste.

Fordson

FORD MOTOR COMPANY, TRST.

Sv. Urban pri Ptuj. Pri nas se je dne 6. avgusta ustanovilo novo prostovoljno gasilno društvo s sedežem v Desencih. Dne 24. 8. ob enih popoldan bo slovesna blagoslovitev nove motorne brizgalne, nato se pa bo vršila vrtna veselica z večjim sporedom, k kateri se uljudno vabi staro in mlado. Čisti dobiček se uporabi za kritje nabavnih stroškov. Ob slučaju slabega vremena se vrši veselica s istim sporedom dne 8. septembra. Torej na svidenje!

Polenšak pri Ptuj. Hvala Bogu, do skrajnosti osušeno, razpoklo zemljo nam je zadnje dni težko pričakovani dež precej namočil. Spet se je vsaj nekoliko osvežila lepa narava. A žal, tudi toče smo nekoliko dobili. Njeni sledovi se precej občutno poznajo po vinogradih. Radi hude suše so silno prizadeti višji kraji. Otave pa sploh ne bo treba kositi. Težko bo življenje za ljudi in živino. — Da je pri mlatenju s stroji potrebna velika opreznost, občuti mladi mož Jože Kekec iz Polanec, kateremu je stroj zmečkal prste na roki, da je moral iskati zdravniške pomoči in okusiti oster operacijski nož. — V Prerodu pri Golobovih so pred kratkim imeli v hiši nepovabljenega gosta in to celo sredi dneva. Na srečo so bili od domačih še pravočasno prepodeni; drugače bi postala vsa obleka domačih dveh sinov žrtev tega nenadnega obiska. Imeli so že vso obleko povezano v rjuho. Pri pobegu iz hiše so odnesli le nekaj denarja in jo urnih krač odkurili v bližnji gozd. — Ne vemo, ali nas naši sosedi iz Avstrije — ali kdo — radi obiskujejo, ker vidimo razen nedelje vsak dan, točno ob določeni uri voziti od južne proti severni strani in obratno preko naših hribov potniško enokrilno letalo, ki mnogokrat leti tako nizko, da se lahko na njem razloči posamezne črke. Marsikateri nas Polenšanov se otožno ozira za njim, želeč ž njim potovati in z višine opazovati in občudovati krasoto slovenske zemlje. Seveda tudi polenskemu dopisniku se hoče po tem športu, ki je svojčas prepotoval precej lepih krajev in dežel z navadnim vozom, pa s pred kratkem ponesrečenim parnikom »Karagjorgje« in še bi jo rad mahal s to ropotajočo zračno ptico. Ima močno skomine, mahnti jo tja doli do naše prestolice ali pa v lepo letovišče Sušak. — V prejšnjem mesecu je smrt posegla le bolj med stare ljudi. Umrli je Marija Sok iz Polenec. Imela je hudo bolezen, raka na prsih. Za njo je šla v večnost Marija Šilak iz Brezovec, ki je dočkala lepo starost nad 80 let. Pokopali smo tudi enega mrtvorojenčka.

Polenci. V četrtek dne 7. avgusta ob 6. uri popoldne je od jugozapada pirhumela huda nevihta z groznim naliveom in točo, debelo kakor orehi, ter je neusmiljeno klestila po naših njivah in goricah. V desetih minutah je uničila nekatere kulture popolnoma, nekatere na polovico. V goricah, ki so letos tako lepo kazale, je uničenega nad polovico pridelka; saj je kar odbijalo cele grozde. Kmetje gledajo s strahom v bodočnost. Merodajne činitelje prosimo, naj si ogledajo naše gorice! Prizadeti sta občina Slomi in Polenci.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Tukaj je bil pokopan posestnik iz Slapšine Martin Golob. Bil je dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Bodi mu Bog plačnik za njegov trud za vse dobro!

Čadram. Dne 8. avgusta tega leta nas je zadela huda nesreča. Ob 5. uri popoldne se je pripodil nad našo okolico temni oblak, ki nas je obsopal z debelo točo kakor orehi. Po končani nevihti so se naši vzorni kmetovalci napotili na svoja polja ter prinesli žalostne novice domačim, da jim je vzela nevihta celotni sedaj pričakovani njihov pridelek. Veselo smo gledali na naše vinograde, kateri so nam obetali najlepše dohodke, sedaj pa jih je vzel temni oblak.

Sv. Vid nad Valdekom. Redka cerkvena slavnost se je obhajala v tukajšnji hribovski

župniji v torek, dne 22. julija. Zbrali so se namreč č. g. duhovni tovariši, ki so bili posvečeni v mašnike leta 1892, pri svojem tovarišu župniku č. g. Frideriku Repolusk, katerega gospoljubnost je znana. Toliko svetih maš na en dan še tukajšnji župljani v farni cerkvi niso doživeli in bili deležni, kakor ta dan. Ko je preč. g. dekan iz Zavrča iz prižnice razložil pomen te slovesnosti in da je duhovnik največji dobrotnik vernikov, ker skrbi od zibelke do groba za njih zveličanje, je bilo dobro ljudstvo do solz ginjeno. Kmalu se je raznesel glas po župniji, da smo imeli zares lepo pobožnost, kakoršno bi v kratkem spet radi doživeli.

Podgorje pri Velenju. Najbrž se še iz naše vasi v »Slovenskem Gospodarju« ni nikdar pisalo. In če se je, potem je gotovo dolgo, dolgo od tega. Pa saj ni čudno: majhna je podgorska vas. Dve visoki steni gričev jo strazi, da se vidi le v nebo, v to sinje, podgorsko nebo. Kljub temu pa je v Podgorju zelo fletno. Kmetijstvo je že na precej visoki stopnji, kar pričajo razni poljedelski stroji, ki jih pred desetimi leti tu še gotovo ni bilo. Pa še nekaj ne smem pozabiti: »Slov. Gospodar« nosi v Podgorju zastavo! Zelo je razširjen in kar je glavno: priljubljen. — Zadnje tedne je bilo v vasi zelo živahno. Iz skednjeve se je glasila mlatiška pesem. Krepki mlatiči in vitke mlatičke so udarjali in udarjale od zore do mraka. Vmes pa so padale tudi razne šale, ki na mlačvi ne smejo manjkati. Pa se zasuče in mine teden in v nedeljo slavijo takozvani »mlatiški likof« in tu se vriska v veselju in rajanju, besedo pa ima predvsem slovenska narodna pesem, ki je v naši vasi še zelo v čislju. Res, prijetno je na teh tradicionalnih mlatiških likofih. Podgorški mlatiči: Lojzeki, Mieke, Anzeki Francke: veselo pozdravljeni! — R. K.

Dobova. Pred par dnevi je bil v naši fari, in sicer v vasi Mihalovec kurji tat. Pri nekem posestniku je pobral ponoči 24 kokoši, pri drugem pa 19 kokoši. Lep plen je, ali kam so šle te kokoši. Lisica tega ni napravila, ker tej zadostuje ena, kvečjemu dve piški, ampak ta lisica je imela samo dvoje nog. Če so to napravili cigani, ni nič čudnega, če je pa to napravil nepridiprav, ki so mu bile razmere dobro znane, ga je lahko sram in če pride v roke pravice, naj ga zadene ostra kazen. Kmetovalcem pa svetujemo, da ponoči zapirajo kokoši. — Pri nas vasujejo fantje ob sredah in sobotah. Pa menda ob sobotah je bolj »ta korajžen večer« ali bolje rečeno, da hodijo fantje pod okna k dekletom. To je star običaj. Pa ta običaj je precej čuden in bi se ga prav lahko odpravilo. Menda preko polnoči čepijo pod okni kakor da bi se deset let ne videli, potem po polnoči pa vriskajo in vpijejo in kalijo nočni mir trudnim soobčanom. Vam dekletom bi svetoval »pamet, ki je boljša kot žamet«, fantom pa zgodaj spat in zgodaj vstati, ker rana ura je zlata ura. — Naše vinograde je zadnja toča precej oplazila, ponekod je kar do polovice pridelka uničila. Na hribočku pri Sv. Križu ob Sotli na hrvaški strani imajo navado, da ko se bliža huda ura, streljajo in razganjajo oblake, ker je ravno na vrhu vinogradov. Zato dobijo ti strelci od posestnikov v dar to in ono. Pri zadnji hudi uri pa so malo zamudili in so še le po plohi streljali in s tem so se zelo zamerili kmetom, in ti pravijo, da ne bodo dali tem strelcem nobene »bire« več.

Loka pri Zidanem mostu. Lepo slovesnost smo obhajali v naši župnijski cerkvi, namreč slovesnost nove sv. maše, katero je daroval č. g. Jožef Oberžan iz Zidanega mosta. Kar pa je slovesnost še bolj povzdignilo, je bilo to, da je govoril cerkveni govor brat novomašnika, č. g. Karl Oberžan, ki je prihitel iz daljne Belgije, kjer deluje med slovenskimi izseljenci, na bratovo slovesnost. Slovenskemu narodu je želeli mnogo takih družin, kot je Oberžanova, ki je dala cerkvi dozdaj že dva duhovnika. — V nedeljo dne 17. t. m.

pa se bo pri podružni cerkvi sv. Kolmene v Lokavcu obhajala slovesnost posvetitve dveh novih bronastih zvonov, katere je vtila tovarna Bühl v Mariboru.

Sv. Rok v Brežicah. Vsakoletni romarski »hodi pri Sv. Roku se vrše tudi letos redno ob dnevih 15., 16. in 17. avgusta na Veliko Gospojnico, na Rokov dan in Rokovo nedeljo. Ker pa se vrši 17. avgusta v Zagrebu glavna svečanost evharističnega kongresa in radi tega marsikdo ne bo mogel poromati k Sv. Roku, bomo obhajali Rokovo nedeljo vdrugič še naslednjo nedeljo, dne 24. avgusta! Ne pozabite slovitega patrona v raznih tiskah in bedah življenja, sv. Roka, ne pozabite njegove ljubke cerkvice ob bistrih savskih valovih! Predstojništvo romarske cerkve.

Planina pri Sevnici. V torek dne 5. avgusta smo spremili k večnemu počitku zemeljske ostanke gospoda Jerneja Koprive, posestnika na Brdcau. Dolgo je bolehal, iskal je pomoč v bolnici tri mesece, a je ni našel. Sam si je žele, dati nogo odrezati, ker je mislil, da še bo ozdravel. Njegova največja želja je bila ta, še enkrat ozdraviti in priti v svojo hišo, pa njegove želje se niso izpolnile. Hiral je vedno bolj in kljub še ne previsoki starosti v 68. letu v nedeljo ob pol 11. uri zatisnil svoje oči za vedno. Pripeljali so ga iz celjske bolnice na njegov dom in tam položili na mrtvaški oder. Obisk in pogreb sta bila velika, kar priča, da je bil pokojni Jernej povsod priljubljen in miren. Hvala vsem prijateljem in sorodnikom, ki so ga spremili ob njegovi zadnji poti, posebno tukajšnjemu vič. g. župniku, g. upravitelju in pevkam za žalostinko ob odprtem grobu. Rajni zapuščena žena in devet odraslih otrok, izmed katerimi je pet vojakov. Bog mu bodi dober plačnik! Vsem za njim žalujočim naše globoko sožalje!

Planina pri Sevnici. V nedeljo, dne 3. avgusta je gostovala v Št. Vidu jurkloštrska mladina z zanimivo šestdejsko igro »Dva Marički«. Mali igralci so zelo točno in neustrašeno podali svoje vloge in želi za svoja odlična izvajanja mnogo pohvale. Posebno Marički in njuni sluge so nadvse mojstrsko rešili svojo nalogo. Škoda samo, da igra ni bila tako obiskana kot bi zaslužila to po svoji globoki vsebini in izvrstnim prednašanjem. Pogrešati je bilo predvsem šentvidčanov, ki bi morali pač imeti več smisla za slične kulturne prireditve in tako pokazati, da znajo ceniti tudi tiste, ki delajo za kulturni napredek naroda.

Liebenstein, 3. avgusta 1930. Kakor menda povsod po širnem svetu, so tudi v Nemčiji raztreseni Slovenci, ki so došli semkaj s truhom za kruhom. Tudi tukaj v okraju Württemberg nas je gotovo nad 200 sezonskih delavcev in delavk večina iz Slovenske Krajine. Prav lepi so kraji tukaj, krasna žitna polja in vzorni sadonosniki, ponekod tudi vinogradi. Ljudje so v splošnem dobri, z nami prav prijazni in srčno visoko naobraženi. Po veri so večinoma protestanti, le malo je katoličanov, ki so pa vzor kristjani. Od njih bi se naša slovenska mladina morala učiti prave pobožnosti in žive vere, kakršno je mogoče le tukaj najti. Tudi mi smo tako srečni, da nam je dana možnost, opraviti svoje verske dolžnosti, akoravno je v celem okraju le ena katoliška cerkev. Močno so razvita tudi verska in prosvetna društva, katera imajo vzorno disciplino in red, da jih je veselje pogledati pri nastopu Poljsko delo se opravlja s stroji vsake vrste, o katerih še mnogi slovenski kmetje nimajo pojma. Kot gonilna sila se uporabljajo bencin motorji in elektrika, ki tukaj opravlja že skoraj vse, molze krave, striže lase in goni sploh vse stroje v domačem gospodarstvu. Vsem bralcem in bralkam »Slov. Gospodarja«, vsem znancem in prijateljem v domovini, bratske narodne pozdrave pošiljajo iz Liebensteina v Nemčiji: Andrej Mir, Sv. Miklavž pri Ormožu; Anton Erjavec, Dokležovje v Prekmurju; Mihael Ružič. Prosečkavas ter ostali delavci od tukaj.

Brez posebnega obvestila.

V neizmerni žalosti javljamo vsem prijateljem in znanecem pretresljivo vest, da je naš nad vse ljubljeni, iskreno dobri oče, soprog, svak in stric, gospod

FRAN STRUPI

veletrgovec in posestnik v Celju

v sredo 6. t. m. zjutraj v 64. letu starosti za vedno zatisnil oči.

Pogreb se je vršil v petek 8. t. m. ob pol 17. popoldne iz hiše žalosti na Kralja Petra cesti št. 16 na mestno pokopališče.

Maša zadušnica se je brala v soboto 9. t. m. ob pol 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Nepozabnega pokojnika priporočamo vsem v blag spomin.

Celje, 13. avgusta 1930.

FRANCI
sin

KAROLINA STRUPI
soproga

ANICA
hčerka

In vsi ostali sorodniki.

973

Prevzem trgovine

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela po mojem umrlem soprogu

Franc Urch v Celju

staroznano trgovino manufakturnega blaga ki jo bodem vodila pod isto firmo tudi v naprej.

Priporočam se cenjenim strankam za nadaljnjo naklonjenost. Z odličnim spoštovanjem

Celje, Glavni trg

MILA URCH

ZARAZVEDRILLO

Po otročje. Oče pravi malemu sinčku: »Ti, sinček, štoklja ti je prinesla malo sestrico. Ali bi jo rad videl?« — Sinček: »Sestrice ne, pač pa bi štokljalo rad videl!«

Neki učitelj si je kupil avto. Ko je privezil v mesto in prišel do križišča cest, kjer je policaj delal red za pravilno vožnjo, ni ustavil, ko je policaj dvignil roko. Ko se je le končno ustavil, je stopil policaj k njemu in vprašal: »Ali niste videli, da sem držal roko na stoj?« — Učitelj: »Sem!« — »In ali ne veste, da to pomeni, takoj ustaviti?« — »Ne, nisem vedel; jaz sem namreč učitelj in ko ste roko dvignili, sem mislil, da hočete...«

Vzrok za ženitev. Mihel, čul sem, da se boš ženil. Bil si vedno proti ženitvi; ali imaš nevesto tako rad?« — »Rad je nimam preveč, ženim se tudi ne rad, ali pri taki gostiji je vedno toliko dobrega za jesti!«

Zloben. Ženko: »Jaz vsak večer premislim in obžalujem, kar sem čez dan slabega storil, predno zaspim.« Benko: »No, potemtako pa zelo malo spiš!«

Ozdravljenec. Zvonimirja Krulca so radi jecljanja vsi dražili. Zato se je odločil, da poišče specialista, ki ga odvadi jecljanja in je bil z uspehom jako zadovoljen. Že čez 14 dni je znal glado izreči: »Skoz Ježco čez cesto v Stožce.« — Sprva je bil ves ponosen, ko so mu prijatelji čestitali. Nato pa je rekel žalostno: »S-s-samo š-škoda, dda n-ne m-m-orem ttega sstavka n-nikkjerr pporrrabbittl.«

Šolske torbice

in nahrbtnike kakor tudi kovčke za potovanje v veliki izbiri in nizki ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta št. 13. 790

Jermene za stroje in za šivati, blank usnje itd. ponudi Vilh. Badl, Maribor, Glavni trg. 978

Sprejme se pekovski učenec z vso oslombo. Vaupotič, pekarna, Sl. Bistrica. 980

Učenko za trgovino mešanega blaga na deželi sprejemem takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Veselj do trgovine«. 976

Sprejemem dekle, močno in zdravo, navajeno dela, ki ima tudi ljubezen do otrok, za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista. 987

Vzamem v najem posestvo do 5 do 10 oralov, tudi več. Čoprež Jožef, Rošpoh št. 53, p. Pesnica. 986

Posestva, kmetije od 5 do 150 oralov, rodovitna, lepa poslopja, prodaja: Posredovalnica Maribor, Sodna ulica št. 30. 982

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz njiv, gozdov in travnišča. Poslopja so zidana in v dobrem stanu. Naslov v upravi »Gospodarja«. 985

Malo posestvo napredaj pri cesti od Putja 12 km proti Radgoni. Od Sv. Lovrenca Slov. gor. 20 minut. Prostorov: na dražbo 31. avg. t. l. ob 13. uri, Obliki 69. 066

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi vabi na svoj občni zbor, ki se vrši dne 31. avgusta 1930 ob pol 8. uri v posojilniških prostorih z navadnim dnevnim redom. 963

Pljučal Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, Pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. 835

Pozor! Telefon 25-81. Pozor! Namizna jabolka in obrane slive kupuje dnevno vsako množino Štajerska sadjarska zadruga, Maribor, Miklošičeva ulica 2, proti takojšnjemu plačilu. Sadjarji, dobavljajte Vaše sadje naši zadrugi! 953

Iščemo prodajalce po deleži, za posnemalnike, brzoparilnike, pletilne stroje, kolesa itd. (tudi za postranski zaslužek). »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 944

Viničar z dvema ali tremi delavci brez otrok se sprejme. Naslov v upravi lista. 952

Sprejememo še nekaj zastopnikov za prodajo šivalnih strojev, koles, gramofonov itd. — »Centra«, Ljubljana, poštni predal 248. 899

Kolesarji! Vse kolesarske potrebščine in dele dobite v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja. 922

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti oskrbi Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. — Istotam se sprejme vajenec, ki je že malo več temu delu. 992

Hrastove in bukovne prage (švelerje) za takoj in pozneje kupi vsako množino Rudolf Dergan, trgovec, Laško. 991

30. AVG. — 7. SEPT. 1930

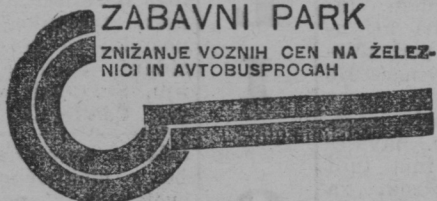
GRAZER MESSE

RAZSTAVA ŽIVALI
30. AVG. — 1. SEPT. 1930

VINSKA IN SADNA
RAZSTAVA
RAZSTAVA VZOR-
CEV BLAGA

ZABAVNI PARK

ZNIŽANJE VOZNIH CEN NA ŽELEZ-
NICE IN AVTOBUSPROGAH

Pogoj za zdravje

družine je čisto perilo! Belo kot mleko bo
to, ako ga bote dosledno prali s pravim

Gazela

TERPENTINOVIM MILOM.

To bode veselilo tudi Vas!

Za samih

28 Din 50 para

dobite revolver - privesek s
24 naboji zelo močnega po-
ka, ne more nikoli raniti.
Na tisoče raznih predmetov
za vse namene, praktičnih predmetov za uporabo, glazbil,
brivskih aparatov, britev, škarij, priprav za striženje las,
orodja, gospodinjskih in oblačilnih potrebščin, perila, obleke,
čevljev, igrače i. t. d. se nabaja v novi veliki ilustrirani domači
knjigi, ki jo tudi Vi brezplačno dobite, ako jo z do-
pismico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke 211

H. SUTTNER, Ljubljana št. 992

Pirotehnična tovarna „PYROTA“ v Celju

edina tvornica raket, ognjemetrov, varnostnih topi-
čev, ima vedno v zalogi ter prodaja najcenejše in najboljše:

čudežne svečice za Božič

rakete, žabice, petarde, bengalične vžigalice, bak-
lje za bakljade, aparate proti vlomom, varnostne
topiče itd. 970

Ako začutim ščegetanje v grlu,

ko me muči kašelj, hripavost ter slu-
zenje v prsih — tedaj začnem takoj
grgrati s Fellerjevim prijetno dišečim
Elsafluidom. Nekoliko kapljic na
sladkorju odpravi napetost, bolečine
in krče v želodcu. Drgnenje in ob-
kladki delujejo izvrstno pri revma-
tizmu, živčnih bolečinah, pri bole-
činah v očeh, ušesih, pri glavobolu
in zobobolu. 532

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bode tudi Vam!

Fellerjev Elsafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in
kosmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah:
poizkusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, spe-
cijalna steklenica 26 Din. Po pošti najmanj za 62 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubička Donja, Elsatrg 341

Pesestvo z gostilno in
trgovino ter 18 oralov
rodovitne zemlje, ve-
lik sadonosnik poln
sadnega drevja, vino-
grad, gozd, travnik in
njive, 40 minut od ko-
lodvora se proda za
250.000 Din. Pojasnila
daje osebno Černjavič,
Št. Ilj v Slov. goricah;
na pismena vprašanja
se ne bo odgovarjalo. 953

Preklic. Obžalujem, da
sem g. Marijo Ovčar,
babico v Slovenjgrad-
cu obrekovala glede
njenih babičnih zmož-
nosti in uspehov; pre-
klicujem vsa ta obre-
okvanja, do katerih
sem bila zapeljana po
brezvestnih osebah. —
Šmartno, dne 7. avgu-
sta 1930. Marija Gril,
po domače Gašper. 969

Triletna žrebica se pro-
da v Razvanju št. 28. 955

Viničar ali majer z 2
do 3 delavskimi moč-
mi in ki zna nemški
se sprejme. Karl Stru-
gel, Št. Ilj v Slov. go-
ricah. 965

Gopod Oroslov Kušec,
ekonom, se naj tukaj
v Celju pri Herman-u
oglasil. 960

Dobro ohranjeno puš-
ko, dvocevko lank, ka-
liber 16 mm ima na
prodaj Karel Kobale,
Podčetrtak. 961

Sušilec hmelja s spri-
čevali se sprejme ta-
koj. Ponudbe se naj
pošljejo podpisane.
Ferdo Ozvald, posest-
nik, Ruše. 962

Majerja z več delav-
skimi močmi sprejme
Aleksander Misita, po-
sestnik, Jarenina 47. 956

„SPLIT“ A. D. ZA CEMENT PORTLAND, SPLIT.

Salomut

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Generalno zastopstvo „ALPEKO“ TRG. INDUSTR. DRUŠTVO, Ljubljana, Masarykova 23.

Posečajte »Mariborski dvor« An-
drej Oset. Prenočišča, gostilna,
garaže, kopalnice, omnibus. 930

Namizna jabolka kupi vsako mno-
žino za inozemstvo. Plačilo ta-
koj. — Ponudbe na: Petelinc,
Šmartno pri Slovenjgradu. 935

Hromatične harmonike proda Bru-
men Ivan v Gradensku, Sv. Le-
nart v Slov. goricah. 963

Viničarja iščem s 5 do 6 delavski-
mi močmi za jesen. Marija
Sturm, Lajteršperg št. 266. 971

Čevlje vsakovrstne izdeluje po
meri in ima zalogo v lastni
delavnici po najnižjih cenah.
Ivan Krois, Maribor, Koroška
cesta 18. 966

Vaše prihranke naložite popolnoma varno pri KREKOVIM POSOJILNICAM * Meljska c. 10, Maribor

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Rentni davek se vlagateljem ne odtegne. 65

Obresti: Za vloge: nevezane 6—7%, vezane 7½—8%.

Cek. zav. v Ljubljani rač. št. 14349.

Posojila po 9—10%.

Nalagajte po položnicah!

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva II, nasproti pošte.
(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, da je posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje na južodolne lše.

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti jamči dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.
Zato so naložbe v zavodu pupilarno varne.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

Prava pot ki vodi do zdravih živcev!

Bolni, onemogli živci zagrenijo življenje, povzročajo mnogo trpljenja kot bodeče in trgajoče bolečine, omotico, bojazen, šumenje v ušesih, motenje prebave, nespanje, nedelavnost in druge neprijetne pojave. Moja izšla poučna razprava kaže Vam pravo pot, kako se osvobodite vseh teh bolezni. V isti opisani so vzroki, postanka in zdravljenje živčnih bolezni po dolgotrajni izkušnji.

To knjigo zdravljenja pošljemo vsakomur popolnoma brezplačno

ako piše na spodnji naslov.

964

Tisoče zahvalnic potrjuje edini obstoječi uspeh neumornega vestnega preizkuševalnega dela za dobrobit bolnega človeštva. Kdor pripada tej veliki četi živčno bolnih in kdor na teh mnogobrojnih pojavih boluje, si mora nabaviti knjižico mojega lečenja!

Prepričajte se sami,

da Vam ne obljubljam nič neresničnega, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma zastoj in franko to poučno razpravo. Dopisnico je poslati na:

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O. Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 324.

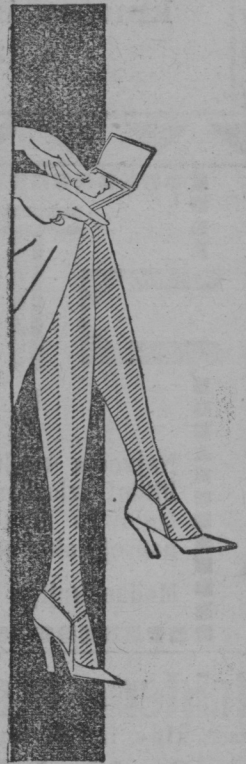
Dobre
nogavice
samo pri

L.

P
U
T
A
N

Celje

984

Dr. Kreck Miha

javlja, da je odprl

989

advokatsko pisarno v Ljubljani

Miklošičeva cesta števil. 21

nova hiša Vzajemne zavarovalnice. — Tel. št. 2912.

USTANOVljena leta 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeka na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—

— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.— —

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 228

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

1

TRGOVSKI DOM V MARIBORU

Predno si nabavite poletno blago obiščite

Največja modna trgovina v Sloveniji, meri 98 1/2 mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. **V konfekciji** plašči od 300 Din naprej kakor tudi vse **blago ceneje kot drugod.**

Modne knjige zastoj.

728

Modne knjige zastoj.

Stekleno blago in porcelanasto posodo, okvirje za slike, razne kipe i. t. d. kupite najboljše pri stari

Celjski steklarni

M. Rauch, Celje, Prešernova ulica št. 4.

Brušena in navadna ogledala po tovarniških cenah. Prevzema steklarska dela pri novih stavbah. 594

Proda se

kompletno kovaško orodje. Naslov v upravnici lista. 943

Tri srednje

težke voze proda kovač Budja v Pesnici. 940

Pohišto — Preproge

posteljnine, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvena tkani-
na itd. najboljše
in najceneje pri

817

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! MARIBOR, Gosposka ulica 20

TRI PREDNOSTI

- I. Ogromna izbira.
- II. Izborna kvaliteta.
- III. Nizke cene in plačilne olajšave.

656

Blago za moške obleke in spomladanske plašče. - Blago za damске kostime, plašče in obleke. - Cefiri, oksfordi in poplini za moške srajce. - Crepe-de-chine, crepe-saten, crepe-georgette, crepe-marochine. - Bem-berg- in umetna svila v modernih barvah in deseni. Vsakovrstno platno za perilo stalno v veliki izbiri.

L.

ORNIK, MARIBOR

KOROSKA CESTA STEV 9.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zaslavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192